

VELJAČA 2014.

2

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Prikazanje Isusa u hramu predstavlja ga kao Prvorodenca koji pripada Gospodinu. U Šimunu i Ani svekoliko je Izraelovo iščekivanje koje dolazi u Susret svojem Spasitelju (bizantska predaja tako naziva događaj). Isus je prepoznat kao dugo iščekivani Mesija, "svjetlo naroda" i "slava Izraela", ali i kao "znak protivljenja". Mač boli porečen Mariji naviješta drugi prinos, savršen i jedincat, onaj na križu, koji će darovati spasenje što ga Bog pripravi "pred licem svih naroda".

(Katekizam Katoličke Crkve, 529)

Radost Evanđelja

S novim nadama zaputili smo se u novu godinu. Na žalost, i dalje nas prate pogoršano gospodarsko stanje, izgubljena radna mjesta, investicijsko mrtvilo, porast vanjskog duga...

Odgovorni u društvo učinili su da su među nama poljuljane temeljne životne vrijednosti, mjesto da se štite brak i obitelj promiče se kultura smrti, mjesto sloge i mira potiču se razdor i podjele, u medijima jača ideološko nasilje, raste opće nezadovoljstvo... Sve nas to obeshrabruje i ometa vedar pogled u budućnost.

Apostolskom pobudnicom "Radost evanđelja" papa Franjo pokazuje izlaz iz takva stanja. Svim Kristovim sljedbenicima nudi Evanđelje: da ponovno odjekne u nama i među nama. Iako usred njega blista Kristov križ, ono je navještaj radosne vijesti i stalan poziv na radost. Svatko tko ga zaživi, može biti radostan i zračiti radošću usprkos svemu što se događa. "Obnovljen navještaj pruža vjernicima, i mlakima i onima koji vjeru ne žive, novu radost u vjeri i evangelizacijsku plodnost. Njegovo središte i njegova bit zapravo su uvijek isti: Bog koji je pokazao svoju beskrajnu ljubav u Kristu umrlomu i uskrsnulomu. On čini da su nje-

govni vjernici uvijek novi, koliko god bili stari, 'snaga im se obnavlja, krila im rastu kao orlovima, trče i ne sustaju, idu i ne umaraju se' (Iz 40, 31). Krist je 'vječno Evanđelje' (Dj 14, 6), on je 'isti jučer, danas i uvijek' (Heb 13, 8), a njegovo bogatstvo i njegova ljepota su neiscrpni. On je uvijek mlad i stalan izvor novosti" (Radost evanđelja, 11). On je jedino Svjetlo koje može prodrijeti u naše najdublje životne nemoći i tmine, njih nas osloboditi i pružiti smisao našem životu.

Dok se u hrvatskom društvu ne nazire bolja budućnost, Krist je, za nas vjernike, jedino neugasivo Svjetlo. Već nas četrnaest stoljeća predvodi i put nam obasjava, a i danas nam je jamstvo za bolju budućnost, poziv da ga se ne odričemo i ne dopustimo da nas zavedu s njegova puta. Koliko god strepili pred budućnošću, moramo vjerovati da nema nijedne tame našega doba koju Isus ne može rasvijetliti i nijednog problema koji on svojom milosrdnom ljubavlju ne može razriješiti. Stoga mu se približimo sa svojim osobnim, obiteljskim i društvenim tjeskobama, oblikujmo svoj život u njegovu duhu, promičimo njegov stav u međuljudskim odnosima.

"Najvjernija Odujetnica Hrvatske" u tom bi nam smislu rekla: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2, 5).

UREDNIK

Završile sjednice o Međugorju

Međunarodno istražno povjerenstvo o Međugorju, pod predsjedanjem kardinala Camilla Ruinia, održalo je 17. siječnja posljednju sjednicu, izjavio je 18. siječnja pročelnik Tiskovnog ureda Svete Stolice o. F. Lombardi. Rezultati ispitivanja bit će predani Kongregaciji za nauk vjere. Prema tvrdnjama šestero osoba, u Međugorju se u lipnju g. 1981. ukazala Gospa. Nadležna BK g. 1991. izrazila je svoju suzdržanost u pogledu toga i zabranila službena hodočašća u Međugorje. Vatikanska komisija u ožujku 2010. od Kongregacije je preuzela zadaću provjere toga hodočasničkog mjesta. Međutim, u središtu njihova rada nisu bila ukazanja, nego duhovni život i dušobrižničko praćenje hodočasnika koji onamo dolaze. Marijina navodna ukazanja u Međugorju započela su 24. lipnja 1981. Šestero djece tada je izjavilo da im se Gospa ukazala dok su čuvali ovce, a prema njihovu kazivanju, ukazanja se događaju dosta učestalo i danas. Gospa im pri tom daje precizne izjave o crkvenim i različitim drugim temama. (IKA)

Dokumentarac *Fatima i pape*

Film *Fatima i pape* nedavno je snimljen dokumentarac koji traje 50 minuta, a otkriva duboku vezu papa s fatimskom porukom. Fatima je zapravo nerazdvojiva od papa. Njezina povijest započinje s Benediktom XV. i traje do Benedikta XVI. Pio XII. zaređen je za biskupa 13. svibnja 1917., a g. 1950. imao je neobično viđenje u Vatikanskim vrtovima... (WF)

Novo Mariološko društvo

U Irskoj je nedavno osnovano Mariološko društvo, kojemu je predsjednik o. William A. Thomas, a bit će predstavljeno na izvanrednomu Međunarodnomu mariološkomarijanskom kongresu u Sevilji ovog proljeća. Adresa mu je: *Mariological Society of Ireland*, Strongfort, Craughwell, County Galway Ireland, tel. + 353 91 846162

Brojna ozdravljenja

Lurdsko Gospino svetište poznato je po brojnim čudesnim ozdravljenjima od različitih bolesti, koja se u njemu događaju po Gospinu zagovoru. Ondje se u *Liječničkom uredu* mogu vidjeti imena i prezimena onih koji su ozdravili, nadnevak ozdravljenja, ime bolesti i liječnika koji je potvrdio ozdravljenje. Podaci o ozdravljenjima dostupni su svim liječnicima, bez obzira na nacionalnost ili vjersku pripadnost. Stoga od 200 do 300 liječnika godišnje posjeti lurdski *Liječnički ured*. Objavljena su ozdravljenja od svake bolesti, a ne postoji nijedan uzrok za njih, osim vjere. Oni koji to odbijaju, traže znanstvene dokaze u kemijskom sastavu vode. No, analiza je potvrdila da u njoj nema nikakvih ljekovitih svojstava. Tada nevjernici kažu da je uzrok temperatura vode, ali je poznato da se hidroterapija koristi i drugdje i ne liječi sve vrste bolesti. Stoga sva ozdravljenja mogu dolaziti jedino od Boga. U Lurdu se ona zbivaju ne samo pijuci vodi ili kupajući se u njoj, nego i za Euharistijskih procesija. Sve to učinilo je Lurd jednim od najpoznatijih svetišta u svijetu. (W)

Poruka za Svjetski dan bolesnika

Crkva u bolesnicima prepoznaje „posebnu prisutnost trpećega Krista”, istaknuo je papa Franjo u poruci za XXII. Svjetski dan bolesnika, 11. veljače, na spomen Gospe Lourdske, a slaviti će se pod geslom *Vjera i ljubav: I mi trebamo za braću dati život*. Poruka je puna nade: „jer se i noć boli, u Božjem nacrtu ljubavi, otvara uskrsnome svjetlu“; kao i ohrabrenja: „da se u njegovu društvu, s Njime sjedinjeni suoče sa svakom nevoljom“. Marija je kršćanski uzor „za rast u nježnosti, u osjetljivoj i smjernoj ljubavi“. Djevoja, Majka bolesnih i trpećih, stoji uz naše križeve i prati nas na putu prema uskrsnuću i punini života. (IKA)

Biti solidarni s drugima

145 mladih muškaraca iz osam zemalja, članovi Muške schönstattske mladeži, dijecezanski svećenici, schönstattski oci i sjemeništarci krenuli su 16. siječnja na *Marijino krstarenje* u jubilejsku godinu 2014. Pred njima je 400 km pješačenja preko Anda, od svetišta u Mendozi u Argentini do svetišta Bellavista u čileu. Na to ih je potaknuo papa Franjo pozivajući na izlaženje među svijet, na hodočašćenje na rubove, da budu živi svjedoci radosti Evandjelja, radosni navjesticitelji Evandjelja. Ne radi se o tome da će graditi neku građevinu, nego živo svetište na zemljopisnom rubu svijeta, kao glasan poziv. Riječ je o ovom svijetu koji treba promijeniti i nanovo postaviti. Radi se o ovome našem konkretnom svijetu koji treba postati šator kulture saveza. (WS)

Obiteljske misije u Argentini

Od 20. do 31. siječnja u Argentini apostolski Schönstattski pokret ponovno održava obiteljske misije, od 20. do 26. siječnja u Villa Bastia u okguru Tupungato i u provinciji Entre Rios, kao i od 24. do 31. siječnja u provinciji

Buenos Aires. Skupina bračnih parova sa svojom djecom i mladima okupljaju se na pojedinim mjestima, da bi misionarski djelovali kao obitelji i za obitelj, dijeleći s njima radost ljubavi Božje. U tom tjednu donose Riječ Božju i Gospu svakoj obitelji pojedinog mjesta. (WS)

Kapitul schönstattskih ženskih liga

Od 27. prosinca 2013. do 5. siječnja 2014. održan je kapitul Schönstattskih ženskih liga u kući Mariengart u Schönstattu. 29 zastupnica iz Argentine, Brazila, Njemačke, Poljske, Portugala, Švicarske i Češke razmatralo je proteklo razdoblje međunarodnog vodstva i sudjelovanje svjetskog saveza i razmišljalo o planovima za budućnost. Posebna je radost da je savezni kapitul imao u vidu skorbu jubilejsku godinu saveza ljubavi, što obećaje velike jubilejske milosti za prvu schönstattsku žensku zajednicu. (WS)

Fatimska Tajna Objave

U Fatimi je, na prostoru za ispovijedanje bazilike Presv. Trojstva, 30. studenoga otvorena izložba pod naslovom *Tajna Objave*. Radi se o rukopisu trećega dijela tzv. *Fatimske tajne* koji je prvi put izložen javnosti. Napisala ga je vidjelica s. Lucija, a pripada pismohrani vatikanskog Zbora za nauk vjere. Izričitim dopuštenjem pape Franje, u suglasju prisjećanja na ukazanje 13. srpnja koje fatimsko svetište predlaže za ovu pastoralnu godinu, rukopis će ostati izložen do 31. listopada 2014. Izložba vodi posjetitelja u tri dijela tajne, koji su u izložbi naslovljeni *Videnje pakla*, *Bezgrešno Srce Marijino* i *Crkva mučenica*. Nit vodilja izložbe je teološko tumačenje kardinala J. Ratzingera. Izložba se može razgledati svakog dana od 9 do 19 sati, a ulaz je slobodan. (WF)

Vjera i djelatna ljubav

Draga braćo i sestre, u povodu XXII. Svjetskog dana bolesnika, koji ove godine ima za temu Vjera i djelatna ljubav: "I mi moramo dati život za braću" (1 Iv 3, 16), obraćam se na poseban način bolesnicima i svima koji im služe i o njima skrbe. Crkva prepoznaje u vama, dragi bolesnici, posebnu prisutnost Krista patnika. Tako je: pokraj, pače, u našoj patnji i patnja Isusova, koji zajedno s nama podnosi njezin teret i otkriva smisao. Kad je Sin Božji uzišao na križ uništio je osamljenost patnje i osvijetlio njezine tmine. Na taj način postavljeni smo pred misterij ljubavi Božje prema nama, koja nam ulijeva nadu i hrabrost: nadu, jer se u planu ljubavi Božje otvara i noć boli uskrsnom svjetlu; i hrabrost, za suočenje sa svakom protivštinom uza nju vezanom, ujedinjeni s Njime.

(...)

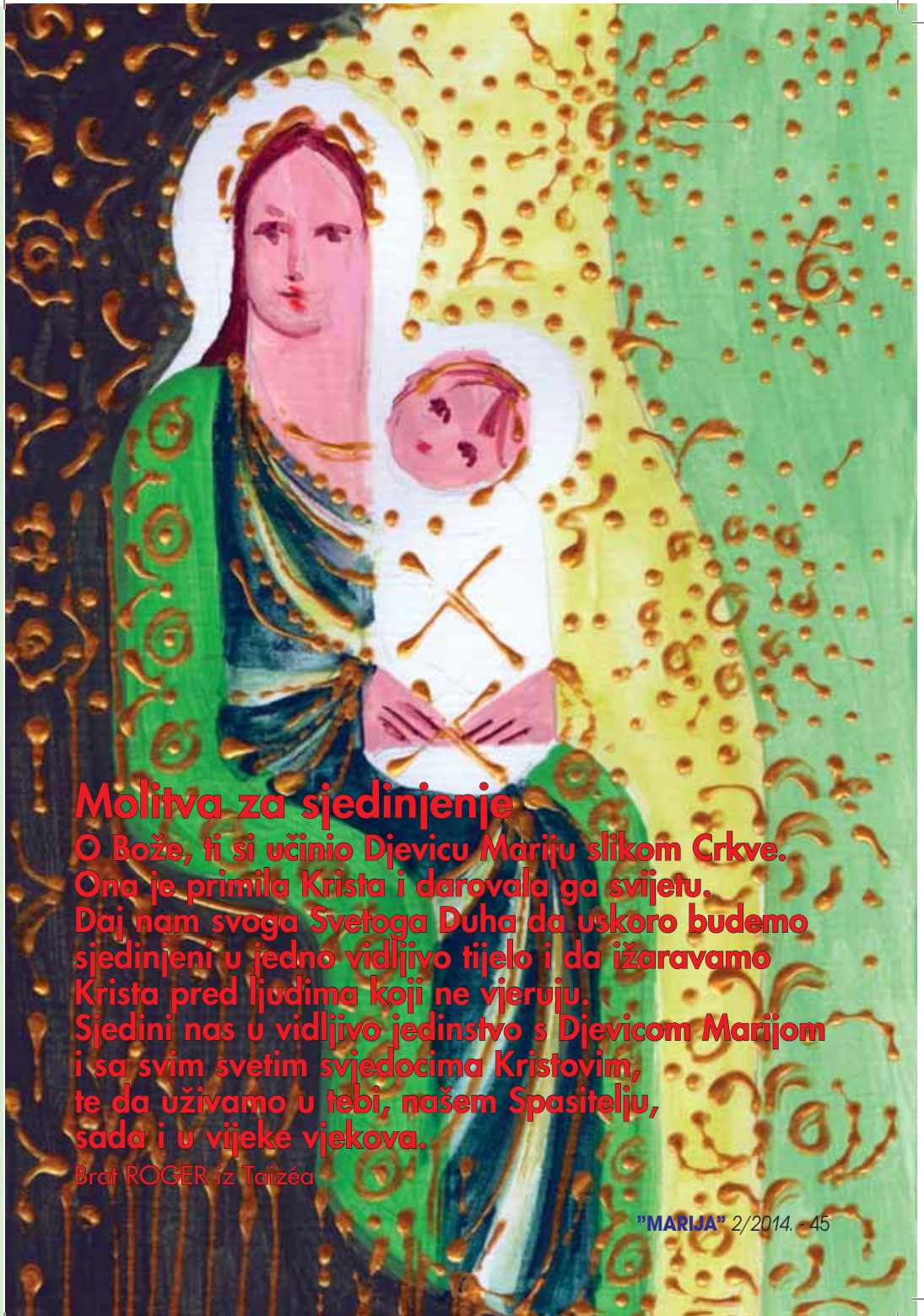
Da bismo rasli u nježnosti, u odgovarajućoj i delikatnoj djelatnoj ljubavi, imamo jedan kršćanski uzor u koji sa sigurnošću možemo upraviti pogled. To je Majka Isusova i Majka naša, pozornna na glas Božji i na potrebe i poteškoće svoje djece. Potaknuta božanskim milosrdem koje u njoj postaje tijelom, Marija zaboravlja samu sebe i žurno se zapućuje iz Galileje u Judeju da bi

susrela rodicu Elizabetu i njoj pomogla; zagovara kod Sina na svadbi u Kani, kad vidi da ponestaje blagdansskog vina; tijekom hodočašća života, nosi u svom srcu riječi starca Šimuna koji joj je prorekao da će joj mač boli probosti dušu, i jaka ostaje pod Križem Isusovim. Ona zna kako se prolazi taj put i zato je Majka svih bolesnih i patnika. S pouzdanjem se njoj možemo obratiti djetinjom pobožnošću, sigurni da će biti uz nas, da će nas podržati i neće nas napustiti. Ona je Majka Raspetoga Uskrsnuloga: ostaje uz naše križeve i prati nas na putu prema uskrsnuću i punom životu.

Sveti Ivan, učenik koji je s Marijom stajao pod križem, vraća nas na izvore vjere i djelatne ljubavi, srcu Boga koji "je ljubav" (1 Iv 4, 8, 16), i podsjeća nas da ne možemo ljubiti Boga ako ne ljubimo braće. Tko stoji pod križem s Marijom, uči ljubiti kao Isus. Križ "je sigurnost vjerne Božje ljubavi prema nama. Ljubavi tako velike koja ulazi u naš grijeh i njega oprašta, ulazi u našu patnju i dariva nam snagu da je možemo nositi, ulazi također u smrt da bi je pobijedila i nas spasila... Križ Kristov poziva također da se pustimo zaraziti tom ljubavlju, poučava nas da stalno gledamo drugoga s milosrdem i ljubavlju, nadasve onoga koji trpi, tko treba pomoći" (Križni put s mladima, Rio de Janeiro, 26. srpnja 2013.).

Papa FRANJO

(Iz Poruke za Svjetski dan bolesnika 2014., u Vatikanu, 6. prosinca 2013.)

Molitva za sjedinjenje

O Bože, ti si učinio Djevicu Mariju slikom Crkve.
Ona je primila Krista i darovala ga svijetu.
Daj nam svoga Svetoga Duha da uskoro budemo
sjedinjene u jedno vidljivo tijelo i da izharavamo
Krista pred ljudima koji ne vjeruju.
Sjedini nas u vidljivo jedinstvo s Djevicom Marijom
i sa svim svetim svjedocima Kristovim,
te da uživamo u tebi, našem Spasitelju,
sada i u vijeke vjekova.

Brat ROGER iz Taizéa

U službi Isusove veličine

Četrdeset dana nakon poroda, Marija i Josip Isusa donesoše u Hram prikazati Gospodinu. Osim što se time podvrgavaju Zakonu, prije svega podvrgavaju se volji Božjoj. Doista obred prikazanja mogao se obaviti uz mnogo religioznog formalizma, nakon čega su se ljudi vraćali svojoj svakodnevici, ne vjerujući da taj događaj mnogo utječe na konkretni život njihove djece. Marijin čin bio je iskrena i sadržajna stvarnost u koju je vjerovala.

SINOVA VELIČINA

Marija je primila anđeosku najavu da će njezin sin biti velik i da će se zvati Sin Svevišnjega. U tom trenutku bila je zbunjena te joj ni kasnije nije odmah moglo biti jasno na koji način će se to sve skupa zbiti. Mogla je znati što znači da će biti Sin Svevišnjega, jer ga je dobila po Duhu Svetom, te joj je trebalo predstavljati veću zagonetku kako će biti velik, budući da mu ona nije imala što ponuditi osim svoje skromnosti, jednostavnosti i siromaštva. Neke je naznake mogla pronaći u riječima starca Šimuna koji njezina Sina nazva slavom puka izraelskoga, ali sve to joj je bilo prilično zagonetno. Pa i kad Evangelist kaže kako se divila svemu što se govorilo o Dječaku, to nije bilo zato što nije sve to znala o njemu, nego se divila da ima ljudi koji to znaju, a nisu imali priloge vidjeti ga prije toga.

Marija ga je primila kao dar od Boga i bilo je sasvim logično da ga odnese u Hram te ga prikaže za uzdarje onom od koga ga je primila. Time će postati istinski model svakog dara i uzdarja Bogu u kojem se susreće božansko s ljudskim kao vjerodostojan i Bogu prihvatljiv prinos i žrtva. Tim činom je ispovjedila da nije ona podarila Sinu Božjemu ljudsku narav, nego da je prije svega ta ista narav bila njoj milosni dar od Boga. Njegova ljudska narav je stoga i sveta, pravi hram svetosti Božje, ali ne samo zato što ju je primio od Djevice, nego zato što je u osobnom zajedništvu s Božjim sinom. Poradi toga Marija je i očišćena od grijeha kako bi bila prihvatilište Božje svetosti, a ne njezino vrelo.

U SLUŽBI PRVOROĐENCA OTKUPITELJA

Noseći Isusa u Hram, Marija najprije pokazuje da je istinska veličina pripadati Bogu, a ostalo su varke i opsjene. Prikazujući ga onome čiji je bio, pokazala je njegovu uzvišenost, a svoju poniznost. Njezin sin će biti velik jer je Sin Svevišnjega po svojoj božanskoj naravi, ali bit će velik jer ima veliko poslanje među ljudima. Bit njegova poslanja i služenja je da bude veliki svećenik koji će prikazati sebe za spas svoje braće te će svojim tijelom biti i novi hram Božje prisutnosti i istinska žrtva za grijeha svijeta. Tako je tim činom najavljeno njegovo velikosvećeničko služenje i žrtveni prinos kojim će otkupiti grijeha svijeta. Dok je nosila Isusa u Hramu, za Mariju se nije radilo tek o obredu otkupljivanja prvorođenaca ni o ustaljenu pravu Boga nad čovjekom. Prije svega, Marija ga je prikazala jer je bila svje-

PROTURJEČNA VELIČINA

Zato je Isusova veličina proturječna. On je mnogima na uzdignuće i spasenje, ali i na propast. Oni koji ne uspijevaju razumjeti i prihvatiti veličinu njegove malenosti kao što je znala prihvatiti Marija, bježeći od svake primisli i pomiješanosti s ljudskom veličinom, njima će taj isti biti na sablazan, sramotu i propast. Onima pak koji budu kadri, poput njegove Majke, prihvatiti njegovu božansku veličinu u poniznoj malenosti ljudskoga života i služiti joj, bit će postavljen na spasenje. Budući da je bila dosljedna sebi i svojoj vjernosti Bogu, Marija je za svoga Sina mogla sanjati samo onu veličinu koju je znala sama za se kao stvarnu veličinu, premda joj je zbog toga i mač trebao probosti dušu. To je bila cijena njezine vjernosti i potpune posvećenosti Bogom. U životu je upozнала samo Božju veličinu i nju je jedino mogla poželjeti i svome Sinu. Zato ga je i nosila u Hram kako bi ga posvetila onome od koga ga je i primila. Samo tako je kao Sin Svevišnjega mogao potpuno ostvariti dužnu veličinu i proslavu svoje ljudske naravi. Upravo jer je bio Sin Svevišnjega bio je velik, no svakome koji o tome razmišlja trebalo je duhovne odvažnosti za razumijevanje te veličine koja se ponizila do malenosti djeteta, koja se ponizila da se stavila u ruke ponizne službenice Božje do mjere da bez tih ruku ne može živjeti svoj ljudski život, koja se ponizila da na križu postane žrtva za grijehe svega svijeta. Zato je samo ona koja je s njim bila tako prisno vezana najbolje znala koliko je bolno biti Majka Spasiteljeva te koliko treba odvažnosti i snage vjerno ustrajati do ispunjenja Božjeg spasenjskog plana.

Ivan BODROŽIĆ

sna da je on Sin Svevišnjega, pa je od prvih dana svoga života trebao ući u kuću Oca svojega, pa i onda kad će još pričekati dok dođe u ljudski oćinski dom koji mu je pružio pooćim sveti Josip. Prikazujući svoga prvorođenca Marija je imala prigodu razmišljati o zakonskoj obvezi i obredu otkupljenja prvorođenaca. Taj drevni obred bio je u biti samo nagovještaj dolaska pravog Prvorođenca koji ne treba otkupljenje, jer se on pojavljuje kao otkupitelj svoga naroda. On je u stvarnom smislu bio Sin Božji, a ne samo kao ljudski prvorođenac na kojeg Bog polaže pravo da podsjeti svoj narod da ih je on izveo iz Egipta, te da je pritom saćuvao njihove prvorođence od smrti. Marijin Sin je i Božji Jedinorođenac koji će izvršiti konaćno oslobođenje i Izraela, ali će biti i svjetlo svih naroda te će ljudima ponuditi uskrsnuće i život vjećni. Izraelci su trebali otkupljivati pred Bogom svoje prvorođence dok on ne pošalje istinskog Prvorođenca koji će otkupiti cijeli ljudski rod od grijeha njihovih.

Pun svijet je boja lažljivih

Jednom sam posegnuo za prijateljevim naočalama i ustanovio da mi izvrsno pomažu. Ispričao sam mu kako sam primijetio da ne uspijevam pročitati sitne znamenke na bateriji ručnog sata, i da sam, približivši je očima, shvatio kako vidim još manje, a on mi je odgovorio: „Sve sam to već prošao i nekako je išlo dok mi ruke nisu ‘okračale’! Onda sam otišao okulistu i pribavio naočale.“ Uskoro sam i ja to učinio. Doktorica je ubrzano mijenjala stakla pred mojim očima i tražila da se očitujem, a kad sam jednom rekao da su one leće od maloprije bile bolje, slatko se nasmijala: „Naravno, jer su trenutačno okviri na Vašim očima prazni!“

PROVJERITE SAMI SEBE

Pun svijet je boja lažljivih - stoji u himnu iz časoslova. Struka kaže da je boja osjetilni doživljaj koji nastaje kad *svjetlost* karakteristična spektra pobudi receptore u *mrežnici* oka. Drugim riječima, da mi boju „pripisujemo“ površinama objekata, materijalima, svjetlosnim izvorima, itd., ali da ona zapravo nastaje u našem oku. Dakle, ako je svijet „pun boja lažljivih“, a očito jest, koliko li ga tek naše oči falsificiraju?! Kad stavimo naočale, bile crne, zelene ili ružičaste, svijet će nam posve različito izgledati, ali će u svim kombinacijama izgled biti - lažan. Na toj simboličnoj razini problemi s diop-

trijom ne počinju u srednjoj životnoj dobi, nego su nam već od rođenja svima ruke prekratke ili pak oči kratkovidne, a onda i nepouzdanе u čitanju krupnijih, a kamoli sitnih slova. Hajde, provjerite se. Jeste li se na nekoj relaciji godinama vozili autom, a onda taj put prevalili pješice? Niste li tada otkrili mnoge detalje koje za onih brojnih prolazaka uopće niste primijetili? Ili je čak bilo dovoljno da se tim putem provezete autobusom: time što ste metar „viši“ i što drugi upravlja vozilom, doživljavate pravo otkriće nekoga novog svijeta.

Eto, zašto neka poslovica kaže: *Da bi mogao shvatiti drugoga, moraš barem jedan dan probodati u njegovim cipelama!* I zašto je jedan moj mještаниn, na prigovore ako se baš htio oženiti iz te obitelji, zašto barem nije uzeo onu

ljepšu sestru, odgovarao: *Ma kad biste vi uzeli ove moje oči i stavili ih u svoju glavu, moja bi vam izabranica bila najljepša na svijetu!*

POLITIČARI S NOVINARIMA

Na žalost, u Hrvatskoj smo još uvijek daleko od te narodne mudrosti i pučkog zdrava rasuđivanja. Dapače, čini se kao da smo se kroz proteklu godinu još više od nje udaljili. Na uzburkanomu hrvatskom moru, osobito medijskom i političkom, pa i poslovnom i športskom, uz časne iznimke, plutaju svakojake spodobe, kojih je uvijek bilo u društvu, ali koje su se nekoć nastojale kriti u muteži dna, a urednici su ih odmicali na neku tamo 23. stranicu crne kronike. Danas svakog jutra dobro promučkaju bocu događanja, kako bi talog s dna isplivao na površinu, tj. na naslovnu stranicu i među udarne obavijesti koje se čitaju po tri puta u istoj emisiji vijesti, i tako svakog sata ponovno, a one najrnije ponavljaju se barem nekoliko dana, valjda za „utvrđivanje gradiva“! Trenutačno vladajući političari u protekloj su nam godini nametnuli dojmom da im je najvažnija točka programa ideološki preodgojiti naciju. Najrevniji i najglasniji od njih bi, čini se, poput onoga rimskog tiranina, htjeli da cijela Hrvatska ima samo jednu i jednournu glavu... U tome im najrevnije pomažu pojedini novinari, naročito neki urednici koji u svojem žaru čak nadmašuju spomenute političare, pa s visoka, s pozicija „perjanica“ našeg novinarstva dijele lekcije cijeloj naciji... Da samo spomenemo poizbor komuniste, pardon kolumniste u SD koji su godinama hvalili „najpoznatijega splitskog teolo-

ga“ a čini se samo zato da bi sve ostale svećenike mogli popljuvati, ili onoga „višeg ranga“ naslijedenog još iz „onog vremena“ koji o imenovanju novih biskupa naručuje mišljenje „dissent-skih teologa“, onih što o Crkvi gotovo da i ne znaju reći išta dobro („nihil nisi male“!) pa zato i dobivaju, već godina-ma, toliko medijskog prostora... A što reći o voditelju „U DVA“ sloja boja koji usred božićnog vremena daje prigodu ekscentričnoj dami da oprašči hrvatski katolički narod i njegove pastire te da protiv njih, valjda kopirajući incidentnoga „prosvijećenog“ ministra, priziva papu Franju koji je za njih, čini se, trenutačno jedini valjan katolik! Ili nam servira onoga bosanskog fratra, velikog „ekumenista“, širokogrudna prema svima osim svojim (a pitaj Boga tko su „njegovi“!): govoreći u hrvatskoj metropoli na hrvatskoj *javnoj* televiziji, očetka fratar, onako bosanski hladnokrvno, i hrvatske vlasti i biskupe, i hercegovačke franjeve, a sveučilišnog profesora koji mu se zamjerio nazva glupim, pa se čak njegov domaćin osjetio ponukanim opomenuti ga...

HRVATSKI KATOLICI

Nego, tko to sve gleda, sluša i plaća? Hrvati katolici, barem 88%! Oni koji su na vjeronauku - obiteljskom, i župnom i školskom (ako ćemo lagati!) - vrlo dobro poučeni u vjeri. Toliko dobro da se simpatični i lucidno inteligentni Tarik može kladiti kako će na običnom pitanju s područja vjere od njih 100 pasti 35. I bude tako. Prateći te kviz-emisije, ne možeš dokučiti jesu li prosječni „Hrvati katolici“ „talentiraniji“ u nepoznavanju svoje katoličke vjere ili svoga hrvatskog jezika.

Uključujući čak i diplomirane kroatisti-ce kojima Tarik pokuša ispraviti izgo-vor, a onda odustane.

Tako ovih dana „diplomirani katolici“, tj. možda kršteni, pričešćeni i krizma-ni, ali su se „samo zaboravili“ vjenčati u crkvi, preko „fejsa“ poručuju svojim župnicima nek se srame jer su im odbili krstiti dijete, dok papa Franjo, eto, krštava djecu nevjenčanih. I „oza-konjuje“ istospolne brakove i umjetnu oplodnju time što traži da se djecu iz takvih zajednica ne „kažnjava“ krivim pogledom. Tako su oni to pročitali u novinama i vidjeli na televiziji!

Sutra će govoriti da Papa ili redovnice odobravaju ili ozakonjuju drogu i pederastiju jer pomažu liječenje ovisni-ka ili njeguju zaražene sidom. Kao što je meni davno jedan „emancipirani katolik“ prigovarao da „Glas koncila“ i Jelena Brajša potpomažu prostituciju jer organiziraju pomoć „posrnulim“ djevojkama - trudnicama koje su njilho-vi najbliži odbacili.

Jesu li to uistinu „dobri Hrvati katolici“? Kao i oni koji će puno lakše propustiti božićnu ispovijed i pričest negoli zabo-raviti da najksnije 6. siječnja navečer demontiraju kućne jaslice i bor da ne bi - ne daj Bože - to dočekalo sutrašnji dan - „srpski Božić“! Kao da je to neki drugi Bog i Božić, protivan „našemu“! Netko reče: Svemir, možda, ima gra-nice, ali ljudska glupost zasigurno nema! Učitelj nam reče: „Od grijeha protiv Duha Svetoga nema oproštenja dovijeka!“

*Pun svijet je boja lažljivih
Osvijetli Ti nam pravi lik
Ti pravo svjetlo blaženih
Sjaj nama licem prejasnim.*

Stanko JERČIĆ

50 - "MARIJA" 2/2014.

Korijen Djevice Marije

Potentilla erecta (P. tormentilla)

Korijen Djevice Marije, petolist, srčenjak ili petoprst trajnica je razgranjena podanka, izvana smeđa a na presjeku crvena, s jed-nom ili više u obliku koncentričnih krugova raspoređenih svje-tlih zona. Listovi su joj pri zemlji, razdjeljeni u pet dijelova, a žutih je cvjetova, građenih na temelju broja 4 (iznimno 5). Palistići su veliki i dlanoliko rascjepani. Raste po vlažnim livadama, vrišti-nama i uz kanale, a jedna je od poznatijih ljekovitih biljaka.

Osobito je ljekovit njezin korijen iz kojega, kad se odsiječe, curi lje-kovit sok. Narod ju je nazvao kori-jenom Djevice Marije, jer je iz nje kao iz korijena Jišajeva izišao lijek cijelog svijeta - Krist Gospodin

Mario CRVENKA

Gospa dira srca

Tek je prošao dvadesetu godinu, a nemilosrdna bolest već ga je gotovo prije dest godina srušila u kolica i podgrijavala u njemu stalnu bunu protiv Boga i Crkve... Dozna napokon da se organizira hodočašće u Lurd, kamo i sam zaželi poći. Vodila ga je u poznato svetište jedina jedna nakana: stupiti pred Masabjelsku špilju u kojoj se Bezgrešna ukazala maloj Bernardici i, ako ne ozdravi, bučnim činom sebi oduzeti život. Bilo je to g. 1903., a riječ je o Talijanu Ivanu Krstitelju Tomassiju, sinu upravitelja Barberinskih kneževstava.

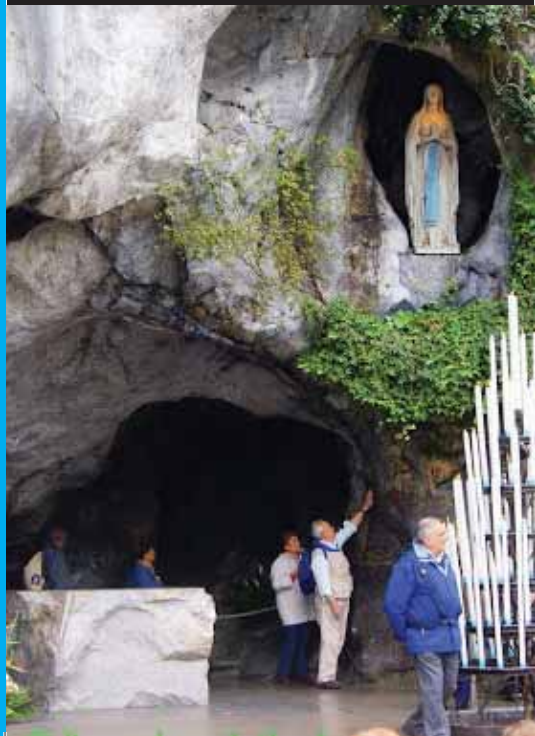
Bolesnikova želja se ostvarila. Našao se u Lurdu, na mjestu gdje je sv. Bernardica razgovarala s Gospom. No, nije ozdravio niti se ubio, bez obzira što je drukčije planirao.

Gospa je ondje i danas nazočna, ali je svi ne mogu vidjeti ni čuti kao ni njezinu nazočnost osjetiti. Usprkos tome, ona ne miruje. Majka kao majka, uvijek na oku ima svoju djecu. Kao dobra Majka, Gospa je zabrinuta za spasenje svih, pa i danas ondje na različite načine dira tolika srca, buđi ih iza sna nevjere i upravlja k svome Sinu. Bez obzira kakve nakane imaju. Pred Gospinom špiljom u Lurdu bolesnog mladića dirnula je nazočnost i ljubaznost brojnih dragovoljaca. Ni on nije mogao ostati ravnodušan kad je vidio koliko utjehe, nade i vedine pružaju patnicima svojim ljubaznim služenjem.

Dobro je činiti dobro. Iz iskustva doživljena pred lurdskom špiljom nastao je Talijanski nacionalni savez za prijevoz putnika u Lurd i druga međunarodna svetišta (UNITALSI). Ta udruga obilježila je prošle godine 110. obljetnicu svoga utemeljenja.

Rasprostranjena je po svim krajevima Italije, a poznata je i na međunarodnoj razini. Ima zadaću unapređivati duhovni život među dragovoljcima koji prate bolesnike u svetišta i promicati navještaj evanđelja i pospješene apostolske djelatnosti prema bolesnima i nesposobnima, kao i onima s tjelesnim i duševnim poteškoćama. Zahvaljujući besplatnu i dragovoljnu zalaganju tisuća članova, danas Savez predstavlja konkretnu prisutnost na terenu za one koji traže potporu, osmijeh i nadu. Radi se uistinu o činu djelatne i stvarateljske ljubavi u rukama Gospodinovim.

Kamenko J.

Marija u Starom zavjetu

Dugo su se biblijska teologija i mariologija razvijale neovisno jedna o drugoj, što nije bilo dobro ni za jednu ni za drugu teološku disciplinu. Biblijska teologija ispuštala je iz vida važnu referentnu, odnosnu, točku koja joj je mogla poslužiti kao polazište i ključ za razumijevanje povijesti spasenja, a mariologija se udaljavala od podložnosti riječi Božjoj, dovodeći se u opasnost da prestane biti teologija. Hvala Bogu, zadnjih desetljeća biblijska teologija i mariologija približile su se jedna drugoj te su se uzajamno obogatile. Katolička teologija više ne ide za tim da u Svetom pismu Staroga zavjeta traži pojedine retke koje bi onda tumačila u svjetlu bl. Djevice Marije, nego nastoji u cjelini Starog zavjeta prepoznati putove i načine Božjeg djelovanja te ukazati kako se svi ti putovi utječu prema liku bl. Djevice Marije. Na toj liniji i Drugi vatikanski sabor veli kako „svete knjige Staroga i Novoga Zavjeta i časna Predaja pokazuju na sve jasniji način ulogu Majke Spasiteljeve u ekonomiji spasenja i stavljaju nam je gotovo pred oči. Knjige Staroga Zavjeta opisuju povijest spasenja, u kojoj se polagano pripravlja Kristov dolazak na svijet. I ti prvi dokumenti, kako se čitaju u Crkvi i kako se shvaćaju u svjetlosti daljnje i potpune objave, malo-pomalo sve jasnije iznose na svjetlost lik žene, Spasiteljeve Majke“ (*Lumen gentium* 55).

BOG OBJAVLJUJE SAMOGA SEBE

Povijest spasenja koju donosi Stari zavjet moguće je promatrati pod različitim vidovima, a tumači Svetog pisma nastoje otkriti jednu jezgru, srž oko koje valja graditi daljnji govor. Tako neki kao središte starozavjetne povijesti spasenja navode važne pojmove, poput *saveza*, *izlaska*, *kraljevstva Božjega* itd. Drugi vele kako kao središte Starog zavjeta valja uzeti načelo *izabranja i zamjene*, a treći

pak drže kako je u središtu svega Božja nakana da s Izabranim narodom (čovjekom) stupi u dijalog. Postoje i brojna druga mišljenja. No, koji god pristup starozavjetnoj biblijskoj poruci zauzeli, na kraju vidimo kako se svi Božji putovi i načini djelovanja usmjeravaju prema Mariji. Ona je žena saveza, koja u sebi sažima i predstavlja Izabrani narod. Ona je žena, djevica i majka, prema kojoj u viru sva starozavjetna obećanja i blagoslovi kako bi se od nje širili prema novomu Božjem narodu, Crkvi. Božji putovi prolaze kroz Mariju, koja postaje kao raskrižje putova gdje je moguće razlikovati i naći sjedinjene različite načine Božjeg djelovanja u povijesti. Stoga je logično definirati Mariju kao *mikropovijest spasenja*, tj. povijesnom osobom, poniznom ženom židovskog naroda, u kojoj Bog djeluje na način da objavljuje samoga sebe; svoju paradoksalnu logiku, svoju milosrdnu ljubav i svoju beskonačnu moć. Marija je važan i transparentan (proziran) fragment, odnosno ulomak povijesno-spasenjske drame koju Bog tka u Starom zavjetu, a koja svoj najveći intenzitet, svoju djelotvornu snagu, poprima u Kristu da bi se potom uvijek iznova obnavljala u Crkvi. Kontemplirajući, promatrajući, Mariju spoznajemo povijest spasenja u njezinim najintimnijim dinamizmima (najprisnijim pokretljivostima) i shvaćamo Boga koji u njoj djeluje.

SAŽETAK POVIJESTI IZABRANIH

Kako piše papa Ivan Pavao II., u otajstvu Krista Marija je prisutna već prije postanka svijeta jer ju je Otac

izabrao za majku svoga Sina u utjelovljenju (usp. *Otkupiteljeva Majka*, 10). U nastavku ističe kako u Kristu Bog ispunja obećanje spasenja dano već u zoru čovječanstva, odmah poslije čovjekova pada u grijeh. Bog obećava kako će „ženin porod“ pobijediti neprijatelja. Marija je „smještena u samo *središte* tog neprijateljstva, te borbe koja je upisana u povijest čovječanstva na zemlji i samu povijest spasenja“ (*Otkupiteljeva Majka*, 11). Marija sažima i u sebi koncentri- ra, sabire, dugu povijest *izabranog naroda*, koji je izabran slobodnom Božjom ljubavlju, zbog svojih grijeha postaje nevjerna djevica. Bog ne odbacuje svoj narod, nego se njegovo izabranje očituje novom gestom: Bog će ostaviti na životu narod siromahâ, štoviše izabrat će Izraela u obliku *ostatka, svetog sjemena*. Baza piramide izabranja suzuje se idući od pluralnosti k jedinstvu koje predstavlja upravo Marija u pogledu rađanja Izabranika Božjega: Isusa Krista. Djevica je od Boga odabrana po čistoj milosti ukoliko je personifikacija, uosobljenje, autentičnog, istinskog, Izraela koji odgovara na Božje planove raspoloživošću siromašnog srca i potpunim sebedarjem. U Mariji nanovo oživljava izabranje Izraela i njegovo poslanje da svijetu dadne Mesiju te da ga prihvati u vjeri. Marija ga predstavlja, a ujedno i nadilazi, jer u njezinoj osobi počinje vjera u Krista, a što će tvoriti Crkvu. U njoj, slično kao sa srcem, događa se proces skupljanja i širenja: sinagoga se svodi na Mariju, a ona istodobno postaje polazna točka širenja na Crkvu.

Mladen PARLOV

Konrad Saksonski o Djevici Mariji

Konrad Holtznicker, poznatiji pod imenom *Konrad Saksonski*, franjevac je i bogoslovac XIII. stoljeća. Rođen je u Braunschweigu u uglednoj obitelji. U mladosti pristupa franjevačkoj družbi, a naobrazbu stječe na veleučilištu svoje zajednice u Hildesheimu.

Zaređen za svećenika djeluje kao predavač, propovjednik i pisac bogoslovskih i asketskih prouka. Vršni odgovorne službe u saksonskoj provinciji sa sjedištem u Magdeburgu, kojoj je u dva navrata dugo godina bio na čelu. Na putu za generalni kapitul u Asiz umire g. 1279. u Bologni.

POZDRAV DJEVICI MARIJI

Glavno djelo po kojemu je Konrad poznat jest *Speculum seu Salutatio Beate Mariae Virignis*, tj. *Rasprava o pozdravu blažene Djevice Marije*. Vrijedno djelo asketske literature dugo bi pogrešno pripisivano sv. Bonaventuri pa doživljuje velik ugled i široku rasprostranjenost. Prepisano je rukom stotine puta i sačuvano u 173 rukopisna kodeksa. Kao što mu naslov kaže, *Speculum* ili *Ogledalo* opširan je tumač molitve *Zdravomarijo*, zapravo bogoslovno razmišljanje o Majci Isusovoj na temelju andeoskog pozdrava. Osim tog djela, podijeljena u 18 poglavlja, Konrad ostavlja tumače svetopisamskih tekstova, razmišljanja o korizmi i o molitvi Očenaša. Među brojnim govorima ima i onih u kojima razlaže marijanske teme.

U svojim bogoslovskim postavkama vjeran je sljedbenik crkvene predaje, svetih otaca i pisaca.

Zbog njezine izuzetne uloge, Djevici Mariji Konrad pripisuje brojne odlike i naziva je biranim imenima. Za njega je Marija posrednica, odvjetnica ljudskog roda, suradnica u djelu otkupljenja, kraljica neba i zemlje, zajednička majka svih vjernika, po svom dostojanstvu nadilazi sva stvorenja, nebeska i zemaljska.

MARIJINA IZVRSNOST

Poput ostalih bogoslovaca svoga vremena, ni Konrad ne poznaje Marijino bezgrešno začeće. On drži da je Majka Isusova već prije rođenja, u majčinu krilu, izvanrednim Božjim zahvatom oslobođena od grijeha iskonskoga. Djevica iz Nazareta prednjači u tome Jeremiji proroku i Ivanu Krstitelju, za koje predaja tvrdi da su bili posvećeni od majčina krila (Lk 1, 15). Za nju Konrad veli:

"Blažena djevica u času svoga rođenja bijaše najčistija posuda, jer je izišla iz krila majčina s tolikom mjerom svetosti da, kako se vjeruje, u njoj ne bijaše nikakva nagnuća ni prema smrtnom ni prema laganom grijehu."

Djevičino rođenje je izvanredno, znak je stanja kakav će biti njezin čitav život, tj. jedan život koji ni najmanje nije okaljšan sjenom grijeha. To je negativni vid njezine svetosti, a pozitivni se očituje u njezinoj djevičanstvu. To Marijinu odliku Konrad opisuje na prenesen način služeći se svetopisamskom usporedbom iz *Pjesme nad pjesmama*:

"Tko je ova koja sja kao zora, lijepa kao mjesec, sjajna kao sunce?" (Pj 6, 10) Doista Mariju je moguće usporediti

s tim trima svjetlosnim stvarnostima: sa zorom, s mjesecom i sa suncem zbog triju uzvišenih razloga. Njezino sjajno djevičanstvo izvanredno je u tijelu i u dubu. U njezinu djevičanstvu prisutna je izvrsna i sjajna plodnost, u plodnosti je prisutna izvrsna i sjajna izvrsnost." Svaka svetost odraz je Božje svetosti i sjaja slično kao što je i mjesečevo svjetlo odraz sunčeva. Jednako je tako neusporediva Marijina duhovna savršenost jer je u njoj začeto i boravilo samo božansko Sunce.

MARIJIN ZAGOVOR

U kraljici iz Sabe Konrad prepoznaje pralik Marijine uloge kao kraljice neba i zemlje. Zemaljski putnici upućuju joj svoje vapaje i prošnje, a u nebu joj odzvanjaju radosni poklici koji slave Boga i nebesku kraljicu. Svi koji su je nasljeđovali na zemlji, s pouzdanjem je mogu nasljeđovati kao kraljicu na nebu. Uvjet je za to zauzetost u nasljeđovanju njezina stava na zemlji. Pobožnost prema Gospi podrazumijeva i praktičnu zauzetost u nasljeđovanju njezinih kreposti kao i primjera odanosti Bogu i povjerenja u njegovu ljubav.

U prizoru u Kani Galilejskoj (Iv 2, 1-12) Konrad prepoznaje primjer Marijine zauzetosti za Kristove sljedbenike. To je pouzdan znak velike samilosti koju ona osjeća u svom srcu spram vjerničkih potreba. Ta milosrdna i samilosna ljubav potiče je da nas zagovora kod svog Sina.

"U svom neposrednu odnosu prema nama, ona pokazuje svoju samilost na četiri načina: tješi nas u našim nevoljama, pomaže nam u našim potrebama, oslobada nas vječne osude, nagraduje našu zauzetost s nagradom blaženoga gledanje poslije ovog života."

Budući da je Marija Majka Kristova, koji je Glava mističnog tijela, ona se ne može oteći obvezi osigurati svoju zaštitu i pomoć kršćanima koji su njegovi dijełovi, a u isto vrijeme njezini pobožni službenici. Zbog toga joj se i vjernici obraćaju zazivajući je: *"Svrni, odvjertnice naša, one svoje milostive oči na nas, i poslije ovoga progonstva pokaži nam Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje."*

Marijin zagovor kod Boga za Konrada je učinkovit jer je ona pred Bogom lijepa zbog svoga neoskvrnjena djevičanstva, ljupka zbog svoje velike poniznosti, dostojna zbog svoje materinske uloge. Tim razlozima Konrad pridružuje darove koje je Marija primila od Boga, kao što je božansko majčinstvo, a s druge je pak strane i njezina osobna raspoloživost s predanošću Bogu. Zbog toga zaslužuje i odanost vjernika u istinskoj pobožnosti. Konradov govor o Mariji kristovskij je usmjeren. često ponavlja misao sv. Jeronima: Sve što se govori o Mariji u službi je slave Božje, jer što se o njoj zbori neka bude na čast i slavu našega Gospodina Isusa Krista.

dar-ko

Prikazanje s Marijom

Dva božićna blagdana izvan božićnog vremena obilato su marijanski obilježena: Prikazanje Gospodinovo u Hramu i Blagovijest. Božićni su jer su tijesno povezani s Isusovim rođenjem, a do liturgijske obnove svrstavani su u krug marijanskih. Sad su Gospodnji jer je Krist u prvom planu, ali je i Marijina uloga istaknuto naglašena.

OTAJSTVO PRIKAZANJA

Gospodin je često hodočastio u jeruzalemski hram, a jednom je to i obrazložio pred Josipom i Marijom: „Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega“ (Lk 2,49). A njegov prvi susret s Hramom zbio se 40 dana nakon rođenja, kad su ga roditelji u nj unijeli i prikazali Bogu. Taj susret s Hramom i predstavnicima zakona i proroka, kršćani obnavljaju liturgijskim blagdanom i prozvaše najprije „*Hypapante*“ - Susret, a danas *Prikazanje Gospodinovo u Hramu*. Opsluživanje Božjeg zakona odražavalo se u svim Isusovim riječima i djelima, a sam se o tome sažeto izrazio: „*Evo ... dolazim, Bože, vršiti volju tvoju!*“ (Heb 10,7; Ps 40, 8-9).

Gospodinovo prikazanje u Hramu prikazano je kao ostvarenje Malahijina proročanstva što su ga željno iščekivali starozavjetni pravednici, a ono je glasilo: „... *iznenada će doći u Hram Gospodin koga tražite.*“ Te pravednike predstavljali su Šimun i proročica Ana koji su u Marijinu sinu prepoznali ostvarenje

obećanog spasenja i „*svjetlost na prosvjetljenje naroda*“.

Opis toga neobična „susreta“ obilježen je radošću, pjesmom i proročanstvima. Ali to nikako nije bio površan i idiličan opis radosti. U Šimunovu proročanstvu o „*maču boli*“ što će probosti Marijinu dušu i djetetu Isusu kao znaku „*postavljenu na propast i uzdignuće mnogima i za znak osporavan*“, navještaj je gorke muke kojom će se ljudski rod pomiriti s Bogom, a Mariju stavlja u najdublje otajstvo njezina Sina. Tu misao produbljuje predslavlje prigodne mise bl. Dj. Marije o Prikazanju Gospodnjem: „*Sina i Majku združuje ista ljubav, povezuje ista bol i pokreće ista volja da tebi ugone.*“

SLUŽBENICA SPASENJSKE RASPOREDBE

Spomenuto predslavlje nosi naslov: *Djevica Marija, službenica spasenjske rasporedbe*. Izrazom *spasenjska rasporedba* ili *ekonomija spasenja*, imenujemo uvjerenje da je Krist Spasitelj svega

svijeta i da je to spasenje čitavoga svijeta ostvarivano susljedno prema Božjem planu i rasporedu. To bi bila Božja ekonomija spasenja svega svijeta.

U uvodnim obrazloženjima u spomenute marijanske misne obrasce (str. 24) naglašava se da se „u toj misi ... štuje spasenjska služba bl. Dj. Marije u otajstvu prikazanja Gospodnjeg. Ona koja je kao prečista Djevica iz djevičanskog krila čisto rodila Sina vječnog Oca (ulazna), podložila se obredu očišćenja porodilje prema propisima Mojsijeva zakona (Lev 12, 1-8) i time ostvarila vjerno opsluživanje volje Božje izražene u Zakonu.

Po tom zakonskom propisu, prvorođenac se trebao prikazati Bogu u Hramu kao znak zahvalnosti gospodaru i izvoru života i svake plodnosti. Bogoštovni zakonik to obrazlaže ovako: „*Svako prvorođenče materinjeg krila meni pripada; svako muško čedo, svaki prvenac tvoga i sitnoga i krupnoga blaga*“ (Izl 34, 19). Umjesto žrtvovanja prvorođenaca, što je bio barbarski običaj kod nekih naroda, Mojsijev zakon propisuje da se prvorođenci otkupljuju žrtvom životinja ili levitskom službom u Hramu.

Po Marijinim rukama, Isus je prinesen Ocu. To je dalo punu vrijednost svim propisima starog zakona. Prinosom „siromaškog dara“ Marija je otkupila svoga Sina, *začetnika Novoga saveza* (zborna), *Otkupitelja sviju nas* (darovna), *slavu puka izraelskoga i svjetlo sviju naroda* (predslovlje) te *Gospodina i Spasitelja svijeta* (pričesna). Mariju častimo jer je *rodila Sina vječnoga Oca* (ulazna), ali i zbog toga jer se kao ponizna službenica bez ikakva pridržaja podložila Božjim planovi-

ma, iako nije sve razumjela ni znala *kako će to biti*.

Opis Isusova prikazanja u Hramu očituje nam Marijinu i Josipovu duboku vjeru u Boga i njegov plan spasenja ljudskog roda i svega stvorenoga. Ta im je duboka vjera omogućila upoznati vječnog Oca u sinu Isusu. I ta je vjera rasla sve do Golgote na kojoj Bogu *prinese neokaljana Jaganjca, žrtvovana za naše spasenje na oltaru križa*, kako kličemo u predslovlju. Tu susrećemo vrhunac zahvale Bogu koji nam u Mariji očituje pravi uzorak vjere, nade i ljubavi.

PROPAST ILI UZDIGNUĆE?

Isusovo prikazanje u Hramu stavlja i svakom vjerniku Isusov znak s dvojakim učinkom: propast ili uzdignuće. Jer, Šimun je proročki najavio da je Isus *postavljen na propast i uzdignuće mnogi-ma i za znak osporavan*. Oni koji iskreno i ponizno susretnu Isusa i u njemu prepoznaju Spasitelja, bit će ispunjeni svjetlošću te će i drugima zanosno govoriti o njemu, poput proročice Ane. Postat će svjedoci svjetla koje dođe na svijet da odagna tamu i rasvijetli svakog čovjeka. Radost toga susreta odsijevat će na njihovim licima da će je ljudi moći zapaziti i proslaviti Oca nebeskoga. Postat će primjer što privlači, a ne samo prazna riječ koja nestane. Molimo da *Crkva djevica, poput Djevice Marije, Bogu služi iskrena srca, sluša glas Božjega Duba i sa zapaljenom svjetiljkom vjere radosno ide u susret Zaručniku koji dolazi* (popričesna).

Zbog toga, sa zapaljenom svjetiljkom vjere, idimo i mi ususret Gospodinu koji dolazi na uzdignuće a ne na propast!

Marko BABIĆ

Daj mu neka živi

Život nije nastao sam od sebe, nego ga je netko darovao. Taj netko jest dragi Bog i naši roditelji. Djeca su plodovi ljubavi, iako svako dijete ne dolazi na svijet po ljubavi između muža i žene, nego po zakonitosti nastanka ljudskog života. Dok jedni željno vape za potomstvom, drugi traže načine da se riješe neželjene djece. Pronalaze sredstva protiv začeca i načine da se već začeta djeca ne rode.

NOVI ŽIVOT - NOVE OSOBE

Za mladence se kaže da uplovljavaju u bračnu luku, u novi život. To muža i ženu čini novim osobama. Kao što nakon kemijske reakcije atom kisika koji veže dva atoma vodika postaje molekula vode, tako muž i žena postaju novo tijelo. Njihovi atomi su spojeni, promijenjeni, i kao jedinke oni više nisu isti. Slobodom izbora postali su bračni par, čime je njihov izbor zaključen. Svaka nova veza nosi tragove stare, lijepe ili ružne, traume ili sjećanje na lijepe dane kojih više nema. Nova veza donosi nov dijalog, novo razumijevanje. Zahtijeva i neke nove navike, promjenu života. Nakon smrti jednog od supružnika neki drugom preporučuju i promjenu mjesta stanovanja. Kad se ulazi u novu vezu, stara se ne zaboravlja, ali se i ne spominje niti uspoređuje s novim. „Novo vino u nove mješine!“ (Mk 2, 22). Sa svakim novim djetetom je drukčije. Od iste su mame i od istog tate, ponekad vrlo slični, a uvijek različiti, origi-

nalni, s novom genskom kombinacijom i drugim vremenom u kojem su ugledali svijet. Dijete je Božji dar, a u njemu se ogledaju i stvaratelji. Uvijek se možemo zapitati: Zašto je Gospodin htio ovo dijete i što mi roditelji možemo dati da mu ugodimo novorođenim životom? Odgoj je proces dorade i dotjerivanja. Koji je prvi zadatak roditelja, a zatim i šire zajednice? Svagdanji zadatak je učiniti nešto jedni za druge, tako da ugodimo Gospodinu.

NEDAVNE BURNE RASPRAVE

Nedavno su se digle burne rasprave oko zaštite braka kao zajednice jednog muškarca i jedne žene. Borba je urodila plodom. Premda većina i nije izišla glasovati, veći dio hrabrih i odgovornih koji su izvršili svoju građansku i vjerničku dužnost, zaokružili su ZA. Iza zaokruženog PROTIV stajala je i neupućenost koja je bila ideološki obojena. Revolt prema Crkvi i njezinu učiteljstvu kao i želja za naprednim „modernim“ stavovima zamaglila je praiskonski zakon opstanka i postojanja života. U trenutku oplodnje, kad spermij proдре u jajnu stanicu, zatvori mogućnost prodiranja drugih spermija u nju. Trideset sati nakon toga počinje dioba stanice i više ništa nije kao prije. Zigota nije spermij ni jajna stanica, a nje nema bez njih. Čovjekovim djelovanjem može se proizvesti život koji je identičan, tj. kloniran po jedinki iz koje je izveden. Modernim inženjeringom i zahvatima u stanicu mogu se proizvesti klonovi za čije postojanje nisu nužni i jajna stanica i spermij. Neke biljne vrste tako se razmnožavaju, što nazivamo kloniranjem. Jedinke koje se dobiju, identične su onoj od koje su proizišle.

Dobivamo klonove, biološki identične jedinke, ali ni one nisu iste. Svaka ima svoje vrijeme nastanka i svoju osobnost. Hoćemo li klonirati i čovjeka? Kako biste se osjećali da imate pet identičnih djevojčica i sve potpuno nalik na majku, ali različita uzrasta?

U istospolnoj zajednici nemoguće je razmnožavanje spolnim putem. Ima i bračnih parova koji nemaju djece, a toliko ih žele. Sve bi učinili da ih dobiju. Na koji način i kako? Tko o tome može odlučiti, a tko prosuditi o pravu, moralnosti, ispravnosti? Jedna je rekla kako želi sve poduzeti da dođe do djeteta, a to uključuje i heterolognu oplodnju, što znači da je spremna prihvatiti i spermiju od nepoznatog darovatelja. Druga pak ne želi nikakav zahvat protiv prirodnog puta i koji ima štetnih posljedica koje bi odgovorno trebalo snositi i prihvatiti. Koliko je začete djece lišeno života pobačajem i rođene ostavljene na milost

i nemilost? U Dubrovniku je u XV. st. osnovano nahodište, primjer kršćanske skrbi za „neželjenu djecu“.

HOĆE LI NAS BITI?

Kao što je s bogatima i siromašnima, dok jedni nemaju kruha a drugi se razbacuju, nije li tako i sa životima nerođenih?! Do kada će tako biti i hoće li NAS biti? U svom kalendaru don Anto Baković donosi, među ostalim, i podatke o prirodnom prirastu stanovništva u Hrvatskoj:

1955. rođenih 88.657, prirodni prirast 46. 622
1975. rođenih 21.376, prirodni prirast 21.376
1989. rođenih 55.651, prirodni prirast 3.082
1990. rođenih 55.409, prirodni prirast 3.217
1991. rođenih 51.829, prirodni prirast -3.003
1992. rođenih 46.970, prirodni prirast -4.830
1993. rođenih 48.535, prirodni prirast - 2.311
1995. rođenih 50.182, prirodni prirast -354
1998. rođenih 47.068, prirodni prirast -5.243
2002. rođenih 40.094, prirodni prirast -10.475
2012. rođenih 41.771, prirodni prirast -9.939
U Hrvatskoj ima 50% obitelji s jednim djetetom, 37% s dvoje, 10% s troje, 2 % s četvero, 1% s petero i više djece.

Ukupno je demografski 13 % pozitivnih obitelji. Ne samo da je malo obitelji s brojnom djecom, nego je mnogo starih momaka i cura. Problem je, dakle, roditi i prvo dijete. Kome je u hrvatskom narodu još stalo da nas ima?

Zahvalimo Gospodinu na svakom daru života, pomolimo se za nove obitelji i sve koji još žele radati, da djecu s ljubavlju prime od Gospodina i da uvijek u svakom djetetu poštujuemo i prepoznajemo neprocjenivi, originalni i dragocijeni Božji Dar.

Najvjernija Odvjetnice na braniku stoj, čuvaj našu svetu vjeru i Hrvatski dom.

Danijela DE MICHELI VITTURI

Gospa Lurdska i hrvatski

Skupina djela o Gospi Lurdskoj i o Lurdu u hrvatskoj književnosti pripada književnoj vrsti duhovne poezije slobodna pjesničkog nadahnuća. Neke su pjesme, doduše, jače vezane uz crkvenu himnodiju, što znači da su pojedine pogodnije za uglazbljivanje i pjevanje u crkvi te da su izražajno stilski vezane uz strofnu strukturu i slavljeničko-himnički karakter himnodijskih ostvarenja, usprkos tome što su nastale isključivo iz pjesničkih pobuda. Ipak, većina ih je potpuno slobodna pjesničkog nadahnuća, a njihovi ugođaji variraju od intimno-lirskoga meditativnog doživljaja do panegiričkih i zanosno euforičnih raspoloženja.

GOSPA KAO NADAHNUĆE

Gospa Lurdska bila je nadahnuće i isusovcu Milanu Paveliću (Mrzli Dol kraj Senja, 1878. - Zagreb, 1939.), koji se u hrvatskoj književnosti istaknuo kao prevoditelj himana iz Časoslova s latinskog jezika na hrvatski.

Objavljeni su pod naslovom *Himni, latinske crkvene pjesme brevijara i misala* (Zagreb, 1936.), a drugo izdanje nakon autorove smrti (Zagreb, 1945.). Njegov prevodilački rad, u kojem je očuvao metar i rimu prema uzoru na latinski original, ocijenjen je najvišim priznanjima, a u prevodilačkom umijeću ubrajaju ga u vrhunce stvaranja hrvatskoga neoklasiističkoga pjesničkog stiha (Jeronim Korner: *Milan Pavelić - crkveni himni*, Sveta Cecilija, XXXI, br. 5, str. 13-138, Zagreb, 1937.; Dušan Žanko: *Milan Pavelić, svećenik i pjesnik*, Život, XXI, br. 5-6, str. 223-224, 1940.; Josip Badalić: *Milan Pavelić*,

svećenik i pjesnik, Zagreb, 1972.). Osim toga, ostavio je i više važnih prijevoda s francuskoga, među koje možemo ubrojiti i *Četrnaest pjesama sv. Terezije od Malog Isusa* (Zagreb, 1928.) kao i autobiografski roman francuskog pjesnika-obračenika Adolfa Rettêa *De diable à Dieu* (Zagreb, 1916.). Međutim, u Pavelićevim duhovnim, pejsažnim i rodoljubnim pjesmama pronalazimo različitu pjesničku kvalitetu, od vrlo uspješnih lirskih i simboličnih ostvarenja, do duhovnih pjesama u kojima je naglašena didaktička i homiletička nota potpuno zasjenila pjesničko usmjerenje. Objavio je i zbirke: *Iz zakutka* (1902.), *Pjesme o Malom Isusu* (1928.), *Zvijezde Srca Isusova* (1939.), *Pod okom Gospodnjim* (1939.), antologija prijevoda (56 pjesama s osam jezika) *Iz duhovne lirike* (Zagreb, 1937.). Spjevao je dvije pjesme Gospi Lurdskoj kao i himnu pod naslovom *Marija sva je bez ijedne ljage*. Himnu je uglazbio vodeći skladatelj hrvatskoga cecilijanskog smjera Albe Vidaković, a objavljena je u kantualu

Pjevajte Gospodu pjesmu novu (Zagreb, 1985. pod rednim brojem 618) i u *Novoj crkvenoj pjesmarici* (Zagreb, 1974. br. 224, str. 189).

VODILJA K SVEĆENIŠTVU

Prva Pavelićeva pjesma *Neokaljanaj Pomoćnici* nastala je pod snažnim doživljajem gubitka majke u djetinjstvu, a vizija Gospe Lurdske dovela je pjesnika u crkvu gdje se odlučio za svećenički poziv:

*Pastirče sitno bijah ja,
Kad za Te doznah, Bezgrješna,
I maštom gledah lik Ti bijel,
Bernardicu i Masabjel.*

*Kad majku smrt mi ugrabi,
Tad na san dode meni Ti,
S Tvog oka u taj jad mi prijek
Slatkoće pun se prosu lijek.*

Svoje pouzdanje u Gospu Pavelić je prenosio i na vjernike laike hrvatskoga katoličkog pokreta te ju je u pjesmi *Majci Mariji* (*Molitva jedne djevojačke kongregacije*) stavljao djevojkama za uzor:

*O Majko blaga, uvijek s nama bodi,
K sakramentu nas ljubavi sprovodi,
Da sved nam duše uz taj čisti plamen
Ko pokaznice blistaju se. Amen.*

Gospu Lurdskoj Pavelić je posvetio i svoju pjesmu *Pred slikom Neporočne*. U njoj se osjeća oduševljenje za lurdska zbivanja i pjesnikov prepoznatljiv stil himničke uzvišenosti:

*O kako krasno stoji
Vrh kosa zlatnih Tvojih
Zvezdovit vijenac taj!
I kakva radost ječi
Kroz Tvoje slatke riječi
Iz Lurda u naš vaj,
Marijo!*

HIMNA GOSPI LURDSKOJ

I prve tri kitice himne *Marija sva je bez ijedne ljage* grade strukturu safičke strofe (tri jedanaesterca i zadnji stih peterac) te biranim pridjevima i simboličnim dijelovima rečenica, s uporabom inverzije svečano izriču značenje lurdskih događanja, naglašavajući dogmu Bezgrešnog začeća:

*Marija sva je bez ijedne ljage
Vjerski nas glavni učitelj to uči
Kršćani po svem svijetu raduju se
Njezinoj slavi.*

*U Lurdu Djeva djevojčici smjerno
Milo se javi, osokoli plačnu,
Ustima svetim bezgrešno joj otkri
Svoje začeće.*

*Pećino sretna, slavna s pojavljenja
Gospodnje Majke! Spiljo posvećena,
Koja protekla obilnim si vrelom
Vode života.*

Hrvojka MIHANOVIĆ-SALOPEK

Obitelj - izvorište života i ljubavi

Više nego ikad ranije, kršćanske obitelji pozvane su svjedočiti i pomagati svijetu koji žeda za mirom, ljubavlju i pravdom. Obitelj je prva škola života, vjere, djelotvorne ljubavi i strpljivosti, a mnoge naizgled nevažne sitnice zapravo su bitna karika u životnom lancu zajednice, obitelji i pojedinca. Mnogočlane obitelji svjedoče da su djeca najveće bogatstvo i da je takva zajednica prava radosna vijest za Crkvu i čitav svijet. Razgovor s gđom Matijom Crnjac iz Slavenskog Broda potvrđuje iznova, da je istinska kršćanska obitelj doista pravo svetište i izvorište života i ljubavi.

- Gdje ste rođeni?

- Deseto sam dijete u obitelji Bule iz Cerna kraj Ljubuškog. Preselili smo se u Piškorevce kraj Đakova g. 1965., a u Slavonski Brod došli smo g. 1969. u župu Gospe Brze pomoći. U našoj kući molitva je bila prisutna kao disanje. Majka je neprestano prebiralala zrnca krunice, da sam se znala čuditi kako joj to ne dojadi. No, kad sam izrodila djecu, shvatila sam da su molitva i predanje u Božju volju i njegovo vodstvo jedini pravi putokaz što činiti u danoj situaciji. Krunica mi je postala vjerna suputnica.

- Kad ste osnovali obitelj?

- U 23. godini, s 25-godišnjim Mijom Crnjcem iz Bartolovaca sklopila sam kršćanski brak g. 1975. kad nam se rodio i prvi sin Domagoj, zatim Nives g. 1976., Kristina 1979., Dolores 1985., Emanuel 1986., Mislav 1988. i Ljudevit 1990.

- Kako su drugi gledali na vas?

- Bilo je zamjerki, čak i od bližnjih. Ništa nismo planirali. Kako je Bog slao djecu, prihvaćali smo ih u ljubavi, kršćanskoj odgovornosti i dobrohotnosti. Nije bilo lako. Financijske okolnosti nisu nam bile sklone, kao ni drugo. I godine rata sve su otežavale, ali uz predanje u Božju volju i pouzdanje u njegovo milosrđe i evandeosku poruku: „Zna Otac vaš nebeski što vam je potrebno“, uz rad, molitvu i strpljenje sve bi izlazilo na dobro. Ja sam radila u trgovini, a suprug kao inženjer medicinske radiologije radi i sad u Medicinskom centru u Slavanskom Brodu.

- A kako je išlo s odgojem djece?

- Dvojica mojih ujaka i dvojica braćića su franjevci. Marko Dragičević je umro, fra Vinko je na Humcu, fra Matej u Mostaru, a fra Markan u Posušju. I s. Vjekoslava bila je moja teta.

Mislim da je to imalo velik utjecaj da naša obitelj ne posustane u vjeri. Po uzoru na svoju baku, i ja sam u franjevačkomu svjetovnom redu. Djeci smo kupovali Bibliju u stripu. Na zanimljiv i razumljiv način bila im je dobra podloga za duhovni rast, uz vjeronauk koji su redovito pohađali. Rado su čitali i dobro se upoznali sa Starim i Novim zavjetom. A i sestre uršulinke su ih privlačile brižnom ljubavlju, pa ih rado pamte i danas.

- *A u kasnijoj dobi?*

- Nisu nam djeca bili sveci. I pored odgoja u vjeri, njihovi putovi odrastanja imali su svoja brda i doline, nesuglasice, dvoumljenja, prijepore... Iako je u nas svagdanja obiteljska molitva bila pratiteljica života, kad su odrastali, osjetili smo i ja i suprug potrebu za čvršćom vjerom. Molila sam pedesetnicu Duhu Svetom i došla je odluka, da se uključimo u zajednicu Duhovnih vježbi sv. Ignacija Lojolskog. Prvo je krenuo suprug, za njim i ja. Djeca nisu blagonaklono gledala na to. „Mislili smo da s tatom nešto nije u redu, a sad vidimo i s mamom“, govorili su međusobno. Duhovne vježbe su u nama razbudile milost, da nas je Bog poveo u svagdanje čitanje i razmatranje Svetog pisma. Uvidjeli smo i puno toga pogrešna u našem životu. Djeca su s nama sudjelovala u molitvi, čitanju i pjevanju uz gitare i uključila se u duhovne vježbe. Tako su razlučivala što je zlo i što treba odbaciti. Uvijek negdje nekoga čupaš, a drugi pada. Razgovor i molitva naši su čamci za spašavanje. Nakon božićne polnočke nisu odlazili u kafiće, nego s prijateljima kući i veselo se družili i čistili. U ovo doba svakojakih zabluda, veoma je važno imati dobre temelje i zasade vjere,

kako bi i sami u svojim obiteljima mogli živjeti kršćanske vrijednosti. Emanuel i Dolores završili su teologiju i vjeroučitelji su u srednjoj školi u Rijeci. Emanuel je s Nensi ljetos sklopio kršćanski brak. Bili su u Rimu na blagoslovu kod pape Franje, što je bila velika radost za sve nas.

- *A ostali?*

- Domagoj je inženjer prometa, oženjen i ima dvoje djece. Nives, dipl. ekonomistica, udana je i ima četvero djece. Mislav je završio menadžment, a Ljudevit je vodoinstalater. Kristina je udana i ima troje djece. Njezina 14-godišnja kći, vidjevši sve što u svijetu zbunjuje mlade, pridružila se Duhovnim vježbama. Zahvalni smo Bogu što i na taj način pruža pomoć roditeljima i obiteljima te posvješćuje ljudsku malenost, grešnost i podiže nas iz padova kojih uvijek ima.

- *A Gospa u Vašoj obitelji, koje mjesto ona zauzima?*

- Rodena sam na tlu gdje se Gospa iznimno časti. Ljubav prema njoj baštinila sam od majke koja je iz međugorske župe. Živjela je zadnjih deset godina s nama, do svoje 102. godine. Gospa mi je velika uzdanica, uzor vjernice, ponizne žene i majke. Živimo u hodočasničkoj župi Gospe Brze pomoći. Ponosna sam što nas je Bog stavio u njezinu blizinu, pod njezino okrilje. Često sam na koljenima pred Gospinim likom s molbama i zahvalama. Emanuel i Dolores su uz Gospu Trsatsku, Kristina uz Gospu u Vepricu, a Domagojeva žena Mirela je iz Lobora gdje je svetište Majke Božje Gorske. Tako, kamo god dođem, molim: „Gospe moja, ti si mi i tu blizu. Pomozi mojoj djeci. Čuvaj ih i vodi! Ne daj da im se duše izgube, nego da se spase!“

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINČ

Vjeruj u to!

Bila je to čudna obitelj. Nitko ni s kim nije razgovarao. Sklanjali su se jedni drugima s puta, da ne bi došlo do sukoba. A kad bi se susreli, dolazilo je do grubih obračuna, o kojima bi bruji- lo cijelo susjedstvo. Brujilo i trpjelo. Djeca bi se skrivala plašeći se vike, a stariji bi zatvarali prozore i molili Boga da se smiluje da jedno drugo ne ubije! Iz te obitelji izrasla je Anica, najmlađe dijete koje je raslo kako je znalo i umjelo. O njoj su uglavnom susjedi vodili računa, skrivajući je u svoju kuću, gdje bi jela i često noćivala. Oni su joj pomogli da se odatle što prije iščupa. Založili su se da dobije stipen- diju, da se smjesti u đачki dom i krene u školu. Dok je bila miljenica sela, ljudi su se bojali njezinih roditelja i braće jer su bili agresivni i nepredvidivi. Aničinim odlaskom na školovanje, nje- zina se obitelj raspršila. Kad bi sreli nekoga od njezinih članova pa upitali gdje su ostali, samo bi slijegali rameni- ma uz riječi: "Što to mene briga!" Anica je dobro učila i završila školu. Ostala je u gradu i počela raditi za lokalne novine. Sa svojima je održava- la veze i bila jedina koja je sa svima razgovarala i pomagala ih. Išlo je tako sve do trenutka kad je u novinama objavila neku priču s kojom njezina obitelj nije imala veze, ali su se oni u njoj prepoznali. I počele su nevolje. Svi, baš svi, od oca preko majke, braće i sestara, svi su se urotili protiv nje. Svi su oni u negativnu liku opisane u

priči prepoznali sebe. Zato su je svi zdušno zamrzili.

Anica je ronila gorke suze, zazivala Boga i Gospu, išla na hodočašća, čini- la pokoru i molila. Obračala se poseb- no Gospi, kojoj se pod okrilje stavila već dok je bila mala djevojčica, i koje bi sliku stiskala u rukama kad bi bješ- njeli njezini ukućani. Svi bi susjedi znali govoriti, oponašajući je: "Mene dlaga Gopa čuva!"

"Gdje je sada dlaga Gopa!?", ne malo puta znali smo ponavljati gledajući je kako pati za svojom obitelji koja joj je prijetila, na nju nasrtala, razbaštinila je i čim bi koga od mještana njezini čla- novi sreli, odmah bi počeli o njoj same grozote govoriti. Bilo je, k tome, i policijskih zapisa i sudskih tužbi. Kad bi netko što od toga spomenuo Anici, samo bi odgovorila: "Ne griješi- te dušu! Zna Bog što radi. Ja vjerujem, mene Gospa čuva!"

"Lijepo te čuva!", pomislili bi oni koji bi je čuli. Ali kad ona tako misli, dobro. Ima pravo držati svoje. Mi smo pak, poput nevjernika, tukli svoje: "Gdje si sada, Bože?! Kako to možeš dopustiti? Pravedni stradavaju, a zli dobro baštine! Gdje je tu pravda!?"

Raspršeni po svijetu, Aničini su se napokon skupili i počeli obnavljati kuću, dali se i na obrađivanje imanja. Postali dosta imućni, jedino što im je prvotni nered i nemir sve bio uništio, da su od prve obitelji u selu postali zadnja. Sada su se ponovno počeli podizati, saditi vinograde, uređivati maslinike, obnavljati kuće za turizam, podizati farmu od koje se nekoć dobro živjelo. Počela se braća družiti s djevojkama, a one se zagledati u njih.

Sestre izrasle u ljepotice, počele raditi, pomagati kako je kome trebalo.

Kako se obitelj oporavljala, Anica je kopnila. "Umrijet će od jada!", govorili bi. Ona bi na to odgovorila: "Sva moja bol se isplatila. Kada bi trebalo, ja bih ponovo prošla sve ovo! Meni nije žao. Gospa zna što radi. Mene Gospa čuva!"

Nevjerojatno, ali istinito! Najveća promjena dogodila se na glavi obitelji. Od psovača i grubijana polako je postajao smiren, razborit čovjek. Majka, kojoj je jezik trčao ispred glave, polako je prestajala olajavati, povinula se radu i odlazila pomagati susjedima i kome god je zatrebalo. Svi su se okrenuli, počeli su razgovarati jedni s drugima. Otac je podijelio imanje da se sinovi mogu ženiti, a nije zaboravio ni kćeriju. Dobila je svaka svoj dio. Kad su Anici javili da joj je otac na smrti, da je želi vidjeti te da je i njoj ostavio dio, bila je najsretnije stvorenje na svijetu. Pod očinskim krovom bilo je svega, zagrljaja, suza, traženja oprostjenja... Na oči čitavoga sela, obistinilo se ono što je Anica stalno govorila: "Zna Gospa što radi!" Gospa ju je, zista, čuvala!

- Napiši da se isplati trpjeti! Uvijek je naše trpljenje za neko dobro! - čitao je preko svojih leđa što sam napisala i odrešito govorio, tko će drugi doli moj Romeo.

Pogledala sam ga s nevjericom, na što je dodao:

- Kao da ti moraš uvijek znati zašto trpiš?! Glavno je da to Bog zna. Sve je u njegovim rukama i za naše je dobro! Vjeruj u to!

R. T.

**Marijina šutnja
Nebo se sjaji u Tvojim
očima...
Dani Te pozdravljaju
svojim svjetlom!
Jutra pamte korake
Tvoje smjerne...
Milo Lice Tvoje, puno
ljubavi Božje...
Vidjela si otvorena
Nebesa!
Ne! Ti nisi šutjela!
Tvoje: Neka mi bude!
glasnije je od najglasnijeg
govora!**

Mila KAVEU

Marija uz Isusa

Koliko su hrvatski umjetnici koristili likovne mogućnosti u oslikavanju biblijskih prizora, najbolje svjedoči oltarna pregrada iz zadarske predromaničke crkve sv. Ivana Krstitelja koju zovu i crkvom sv. Nediljice. Na žalost, g. 1891. ona je srušena, a dio njezina namještaja uzidan je u obližnje kuće i crkve. Dijelovi su pronađeni i smješteni u crkvu sv. Donata, danas u Arheološkom muzeju u zgradi Filozofskog fakulteta u Zadru, odnosno u prostorijama Stalne izložbe crkvene umjetnosti.

PRIZORI NA LIJEVOM PLUTEJU

Na oltarnoj ogradi crkve sv. Nediljice nalazila su se dva pluteja urešena prizorima iz Isusova života. Iako se tematski nadopunjuju, prema različitoj umjetničkoj formi, pretpostavlja se da su ih isklesala dvojica hrvatskih kipara u plitkom reljefu. Svaki plutej, dužine 235 cm, visine 97 cm i debljine 7 cm, omeđen je bogatom pletrenom ornamentikom sa stiliziranim biljnim i životinjskim ukrasima. Na lijevom je pet prizora iz Isusova života u devet arkada. Prvi zauzima dvije

arkade i prikazuje *Blagovijest*. Dva lika, znatno oštećena ali prepoznatljiva, anđeo Gabrijel i Marija, svaki u svom prostoru, okrenuti su jedan prema drugom. Lijevom rukom anđeo pridržava plašt, a desnom pokazuje na Mariju u stojećem stavu, koja mirno prihvaća Božju poruku. Od njezina lika tek je dijelom očuvana haljina i jedno stopalo.

Drugi prizor u zasebnoj je arkadi, a predstavlja *Pohodjenje Marijino*. Dvije rodice, Elizabeta i Marija, prva starija i viša, a druga mlađa i niža, zagrljajem izražavaju sreću majčinstva.

Treći prizor u dvima je arkadama i prikazuje *Porodjenje Isusovo*. U poluležećem stavu na skromnoj postelji, Marija zauzima gornji dio. Dok pogledom i lijevom rukom prati Isusovo kupanje, desnicu drži na prsima. Iznad nje su jaslje iz kojih proviruje Isusova glava. Lijevo od njega izdiže se magaretova glava, a desno volova. Između dviju životinja devetokraka je zvijezda, a podno Marijine postelje prizor Isusova kupanja. Dok anđeo pridržava haljine, jedna žena pere Isusa kojemu se vidi samo glava s aureolom.

Četvrti prizor, *Poklonstvo pastira*, u jednoj je arkadi. Između dvaju stupova trojica pastira natiškuku se da vide Isusa.

Peti prizor u dvima je arkadama, a prikazuje *Poklonstvo kraljeva*. Dok Marija, s velom na glavi, sjedi na stolcu i pridržava Isusa na koljenima, trojica kraljeva, u svećanim kratkim haljinama s istočnjačkim kapama, prinose darove.

PRIZORI NA DESNOM PLUTEJU

Prizori iz Isusova života nastavljaju se na desnom pluteju. Na njemu su tri motiva u osam arkada.

Prvi prizor zauzima četiri arkade, a na njemu je *Pokolj nevine djevice*. U prvoj arkadi kralj Herod sjedi na prijestolju i izdignuta kažiprsta izdaje zloglasni proglas. Na glavi mu je kruna, bradat je i zavnutih brkova. U dugoj je haljini i ogrnut plaštem. U drugoj arkadi vojnik podiže desnicu u znak prihvaćanja proglašenja, a ljevicom hvata dijete i okreće ga naglavačke. U trećoj i četvrtjoj arkadi dvije majke, raščupane kose i rasparanih haljina, plaču nad sudbinom svoje djece.

Drugi prizor u trima je arkadama i prikazuje *Bijeg u Egipat*. Marija na magaretu, s Isusom u naručju, s dugim velom na glavi i omotana plaštem, zauzima dvije arkade. Josip je smješten u treću arkadu. Dok životinja pase ispod palme, on, duge brade i kratke kose, u hlačama i kratkoj haljini, lijevom rukom poteže uzicu i desnom pridržava štap sa zavežljajem na lijevom ramenu.

Treći prizor bio je u dvima arkadama, a na njemu *Krštenje Isusovo*. Na žalost, deveta arkada nije pronađena, a u osmoj se raspoznaje jedino Ivan Krstitelj. Duge kose i bradat, u haljini bez ukrasa, pridržava posudicu, a podignutom desnicom i lijevom nogom okreće se prema Isusu.

Prema zakonitostima adicije, na plutejima ima više tematskih prizora, koji su prividno zasebne cjeline, ali su

tako posloženi po jednakom načelu u zasebne arkade, da tvore jedinstvenu reljefnu vodoravnu kompoziciju, dok su, prema zakonitostima redukcije, do izražaja došli jedino glavni nositelji sadržaja, bez naznaka prostora kao mjesta radnje. Osobito se ističe Marija, skromna Djeвица i Majka, s dugim velom (maforion) koji joj prekriva kosu. U Blagovijesti je okrenuta prema anđelu Gabrijelu, u Pohođenju grli rodicu Elizabetu, u Rođenju umiljato promatra Isusovo kupanje, u Pokolonstvu ga pokazuje kraljevima, a u Bijegu stiska u naručju.

Tako je kateheza o Isusovu rođenju, koju su u linearnu nizu isklesali hrvatski kipari u doba predromanike, na prijelazu iz 10. u 11. stoljeće, postala oslikana biblija. Na dvama plutejima, u 8 prizora u 18 arkada, kroz 27 ljudskih likova, među kojima glavno mjesto zauzima Isus, 4 puta, i Marija, pet puta, uz palmu i magare, kroz stilizirane biljne i životinjske likove u pleternoj ornamentici, vjernik je mogao pročitati oslikani Isusov život, od navještenja do krštenja.

Ante Branko PERIŠA

Pred izazovima seksualne revolucije

Djecu u školi ne podučava se vještina ma komuniciranja (međusobnog saobraćanja), obiteljskom životu, uzajamnoj odgovornosti i nesebičnosti, nego ih se odgaja za redefiniciju braka, obitelji i morala. Urušavanjem moralnih vrijednosti, urušava se društvena stabilnost naroda. Programirani spolni odgoj, koji se provodi u školama u sustavu obvezatnog obrazovanja, nosi sa sobom mnoge štetne posljedice na mlade - zdravstvene, psihološke, društvene i pravne naravi. Usprkos dugoj tradiciji spolnog odgoja u školama i pristupačnosti sredstava za sprečavanje začeća (čak i besplatnih), broj neželjenih trudnoća i spolno prenosivih bolesti neprestano raste, upravo u zemljama koje najviše ulažu u spolni odgoj i dostupnost sredstava za sprečavanje začeća.

NAPAD NA - NAROD

Seksualna revolucija otišla je korak dalje. Američko udruženje psihijatarata (APA) povuklo je jasnu crtu razlikovanja između pedofilije (spolne sklonosti prema djeci) i pedofilskog poremećaja. Pedofilija se odnosi na spolnu orijentaciju ili na iskazivanje spolnih sklonosti a da ih se kao takve ne konzumira, dok je pedofilni poremećaj definiran kao prinuda i primjenjuje se na osobe koje djeluju prema

svojim spolnim željama. Odluka Američkog udruženja psihijatarata dovela je do pojave brojnih grupa koje zagovaraju normalizaciju pedofilije, njezino proglašavanje normalnom, među kojima je najvažnija grupa pod nazivom B4U-ACT (eng. *prije negoli djeluje*), neprofitna članska organizacija sa sjedištem u Marylandu. Osnovana g. 2003. prvenstveno kao način da „osobe koje privlače maloljetnici“ mogu otvoreno govoriti o svojim spolnim sklonostima u neosuđujućoj atmosferi, B4U-ACT organizacija sada širi opseg svoga djelovanja. Napad na obitelj, zapravo je napad na budućnost nekog naroda. Na žalost, ima i onih koji tvrde za sebe da su kršćani, a na referendumu za brak glasovali su „protiv“. Oni još ne znaju što se oko

nas događa i zbog čega se digla tolika buka oko referenduma i zaštite braka i obitelji.

Sharon Slater, predsjednica međunarodne organizacije *Family Watch International*, u jednom emotivnu izvještaju svjedoči da se prijeporni spolni odgoj, LGBT spolna prava i pravo na pobačaj, pa čak i pravo na prostituciju - pokušavaju podmetnuti kao nešto što mladi i djeca navodno zahtijevaju od svojih vlada, kako bi se države članice obvezale na prihvaćanje različitih rušilačkih obveza i programa. "Totalitarni sustavi 20. stoljeća, pokušali su stvoriti novog čovjeka. Unatoč tome, sada se pokušava opet stvoriti novog čovjeka, preko ideologije genderizma, koja je totalitarizam 21. stoljeća", ističe novinar Andreas Lombard. Zašto je važno ustavom zaštititi brak?

ZAŠTO JE VAŽNA ZAŠTITA

Kada bi danas istospolni par iz Republike Hrvatske podnio tužbu na Europskom sudu za ljudska prava protiv Republike Hrvatske jer im ne onemogućava sklapanje braka, tužba bi bila odbačena jer u nacionalnom zakonodavstvu jasno stoji da je brak životna zajednica žene i muškarca. Prilikom odlučivanja u pitanjima vezanim za prava istospolaca, koja se prvenstveno tiču braka i posvojenja, Europski sud za ljudska prava redovito se poziva na Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i odredbu članka 12. Konvencije koja glasi: „Muškarci i žene u dobi za sklapanje braka imaju pravo stupiti u brak i osnovati obitelj u skladu s domaćim zakonima koji uređuju ostvarenje tog

prava.“ Tako je bilo i u poznatom slučaju istospolnog para Schalk & Kopf protiv Republike Austrije. Presuda je donesena 24. lipnja 2010. i drži se jednom od najvažnijih presuda o pitanju ostvarenja prava na brak istospolnih parova. U presudi stoji kako Europski sud priznaje činjenicu da je određeni broj država članica Konvencije u međuvremenu proširio definiciju braka na način da ona obuhvaća i istospolne partnere. Međutim, Sud smatra da je do redefinicije braka u tim državama došlo isključivo zbog drukčijeg shvaćanja uloge braka u njihovom društvu i da takva redefinicija nipošto ne proizlazi iz tumačenja temeljnih ljudskih prava oko kojih su se države složile 1950. godine.

CRKVA NE MOŽE ŠUTJETI

Katolička Crkva ne samo da ne može šutjeti nego ne može biti ni neutralna kad se napada obitelj, brak, majčinstvo i očinstvo, spolni moral ili nerodeni život - i sve to u ime žena. Ona jasno osuđuje svako zlostavljanje žena koje se događa u obitelji, jer rješavanje nije u uništavanju obitelji. Kad se poštuje brak i kad je bračna vjernost norma, pravilo, zajamčeno je ženino dostojanstvo. Solidarnost između muža i žene u obitelji i u društvu ključna je za njihovu plodnosnu suradnju. Radosna vijest kaže nam da je Božanska mudrost oslobodila žene. Mudrost je oblikovala Djevicu Mariju u krilu svete Ane ispunivši je puninom milosti. Ona je prava rodozačetnica svetih obitelji i svetog naroda Božjeg. Budimo njezini nasljednici!

Silvana DRAGUN

Dati život za braću

Svjetski dan bolesnika potiče nas da tijekom čitave veljače molimo za bolesnike i sve koji njima služe i o njima se skrbe. Iz Papine Poruke za Svjetski dan bolesnika 2014. uzeli smo dijelove i priredili ih kao kratka razmatranja za pojedina otajstva krunice muke, koja nam mogu dobro doći kao uvodi pri njezinu moljenju.

I. ISUSOVA SMRTNA BORBA

I otrgnu se od njih koliko bi se kamenom dobacilo, pade na koljena pa se molio: "Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!" (Lk 22, 41-42)

Crkva prepoznaje u bolesnicima posebnu prisutnost Krista patnika. Kad je uzišao na križ uništio je osamljenost patnje i osvijetlio njezine tmine. Na taj način postavljeni smo pred otajstvo ljubavi Božje prema nama, koja nam ulijeva nadu i hrabrost: nadu, jer se u planu ljubavi Božje otvara i noć boli uskrsnom svjetlu; i hrabrost, za suočenje sa svakom protivštinom uza nju vezanom, ujedinjeni s Njime.

Dok razmatramo o Isusovoj smrtnoj borbi u predvečerje Velikog petka, molimo za sve bolesnike, one koji njima služe i o njima se posebno skrbe, da vrše volju Očevu.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

II. ISUSOVO BIČEVANJE

Hoteći ugoditi svjetini, Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne. (Mk 15, 15)

Sin Božji koji je postao čovjekom nije iz ljudskog iskustva oduzeo bolest i patnju, nego, uzimajući ih na sebe, preoblikovao ih i sveo na pravu mjeru. Sveo ih je na pravu mjeru, jer više nemaju posljednju riječ, koja je naprotiv novi život u punini; preoblikovao ih je, jer u jedinstvu s Kristom od negativnih mogu postati pozitivne. Isus je put, a možemo ga slijediti njegovim Duhom.

Dok razmatramo o Isusovu bičevanju u dvoru Pilatovu, molimo da i svi mi možemo ljubiti druge ljude, pa i svoje neprijatelje, kao što je Bog ljubio nas, dajući život za braću.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

III. ISUS OKRUNJEN TRNJEM

Spletoše zatim vijenac od trnja i stavio mu na glavu, a tako i trsku u desnicu. Prigibajući pred njim koljena, izrugivahu ga: "Zdravo, kralju židovski!" (Mt 27, 29)

Snagom krštenja i krizme pozvani smo da se subličimo Kristu, dobrom Samaritancu svih patnika. Kad se nježnošću približavamo onima koji su potrebni srca, nosimo nadu i osmijeh Božji u protuslovlja svijeta. Kad velikodušno posvećenje prema drugima postaje stilom našeg djelovanja, pravimo prostor za Srce Isusovo i njime smo ugrijani, darujući tako svoj doprinos dolasku Kraljevstva Božjega.

Dok razmatramo o krunjenju Isusa trnovim vijencem, molimo za sve kršćane, da se, iz dana u dan, sve više suobličuju Kristu, dobrom Samaritancu svih patnika.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

svoje djece. Potaknuta božanskim milosrđem, tijekom hodočašća života, Marija nosi u svom srcu riječi starca Šimuna koji joj je prorekao da će joj mač boli probosti dušu, i jaka ostaje pod Križem Isusovim.

Dok razmatramo o Isusu koji nosi križ na koji će biti razapet, molimo za sve bolesnike i patnike da u Majci Isusovoj nađu svoju Majku i njoj se s pouzdanjem obraćaju djetinjom pobožnošću, sigurni da će biti uz njih, da će ih podržati i neće ih napustiti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

V. ISUS RAZAPET NA KRIŽU

Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učniku: "Evo ti majke!" (Iv 19, 26)

Tko stoji pod križem s Marijom, uči ljubiti kao Isus. Križ "je sigurnost vjerne ljubavi Božje prema nama. Ljubavi tako velike koja ulazi u naš grijeh i oprašta ga, ulazi u našu patnju i dariva nam snagu da je možemo nositi, ulazi također u smrt da bi je pobijedila i nas spasila... Križ Kristov poziva također da se pustimo zaraziti tom ljubavlju, poučava nas da stalno gledamo drugoga s milosrđem i ljubavlju, nadasve onoga koji trpi, tko treba pomoći."

Dok razmatramo o Isusu koji za nas umire na križu, molimo za one koji bolesnicima služe i o njima se skrbe, da, stojeći s njima pod njihovim križem, nauče ljubiti kao i Isus.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

KAJO

IV. ISUS NOSI KRIŽ NA KALVARIJU

Pošto ga izrugaše, svukoše mu plašt, obukoše mu njegove haljine pa ga odvedoše da ga razapnu. (Mt 27, 31)

Da bismo rasli u nježnosti, u odgovarajućoj i osjetljivoj djelatnoj ljubavi, imamo jedan kršćanski uzor u koji možemo upraviti pogled. To je Majka Isusova i Majka naša, pozorna na glas Božji te potrebe i teškoće

Žrtvovala je i bila žrtvovana

Zakon je obvezivao svaku majku da svoga prvorođenca prikaže u Hramu Gospodinu i za nj prinese kao dar dvije grlice ili dva golubića. Iako je Isus, koji bijaše iste biti s Ocem i Duhom Svetim, bio gospodar Zakona, dopustio je da ga Marija i Josip prikažu Bogu. Bio je to početak prikazanja prve njegove žrtve, prve sv. mise, koja će biti potpuna i završena na Kalvariji. Prikazuje se kao žrtva poniznosti, predanosti Ocu; kao žrtva poslušnosti volji njegovoj; žrtva zadovoljštine i prošnje. Danas, na Svijećnicu, prikazala se Bogu Ocu prva žrtva koja bijaše njega dostojna, žrtva njegova Sina, utjelovljenoga Boga.

Ta žrtva prikazana je po Marijinim rukama. Ona je znala što se to Ocu prikazuje, a što za nju bijaše najdragocjenije, najsvetije i najdraže. Znala je što će biti od te žrtve koju sada grli svojim rukama i prinosi Bogu na slavu i čast. Znala je da će ta žrtva jednom biti krvava i prinesena za otkup svega čovječanstva. I nije se iznenadila kad je starac Šimun prorekao da će i samoj njoj mač probosti dušu. Sagnula je u poniznosti glavu, a rukama stezala svoje čedo koje će joj jednom biti silom otrgnuto, a ona će i tada ustrajno ponavljati

svoj "Neka mi bude". Već je tada sudjelovala u tajni našeg otkupljenja i spasenja. I skupa sa Sinom prinosi i sebe. Bila je to jedinstvena *žrtva*, od Oca blagoslovljena i primljena za otkupljenje mnogih. I sav Marijin daljnji život bio je u znaku žrtve, pravog mučeništva. Grleći još čvršće svoga Sina i služeći mu još usrednije, znala je što ga čeka i htjela je da njegova bol i muka prijeđu na nju, ali pokoravajući se volji Božjoj, mogla je izricati samo poslušnost i prihvaćanje u cijelosti volje Očeve. Ta brzo će doći Kalvarija - razapinjanje, a ona će stajati podno njegova križa, motreći njegovu smrtnu borbu i skupa s njime združujući i svoju, znajući da je za to određena.

Svijećnica se, spomen žrtvovanja, nastavlja. Dnevno u sv. misi Isus prikazuje, obnavlja svoju žrtvu Ocu, skupa sa svojom Majkom; sa sv. Crkvom, po kojoj primamo njegovo Tijelo i njegovu presvetu Krv, njegove molitve i prošnje, njegove zasluge, da i mi, osnaženi tom neokaljanom i svetom žrtvom i združeni s njom, postanemo sami žrtve iz ljubavi prema Bogu, a za spasenje i otkupljenje mnogih. Molimo Mariju da nam izmoli snagu milosti Duha Svetoga, koji je i nju osnažio, da možemo u svome životu prihvaćati volju Božju i biti spremni na osobno žrtvovanje, koje nam je simbol goruća *svijeća* - Krist, i skupa s njime jednom pripjeti k blaženom uskrsnuću, koje mora slijediti nakon muka Kalvarije.

s. Marija OD PRESV. SRCA

Svjetloroditeljice vječnoga svjetla

Sretno li je Bikovo
Makarska
Hrvatska
koja toliko Marijanskih
oaza ima

sretni li su u Vepricu
čempresi
lovori
cvijeće
trave
agave
gusteri
ptice

sretni li su Majko
što Tebe motre
što uz Tebe bdiju
rastu i klače
svojom odanošću Te slave

o kako su sretni

Ti Blagodušna
Ti Svjetloroditeljice Vječnoga
Svjetla
Ti Sjajno bijela
Ti Neokrnjena
Ti Svevremena

Svjetioničarko Nebeska

Danica BARTULOVIĆ

Gdje je Bog?

Bolesnik se vratio iz bolnice. Nema mu nikakve pomoći. Karcinom...
- Sve je propalo. Moram umrijeti!
Gdje je sad Bog? Živio sam pošteno, nikome nisam činio zlo. Sad sve moram napustiti. Uхватила me depresija... Više nemam volje ni za što, pa ni za molitvu! I Bog je nepravedan...
- Ništa nije kasno. Sve se može spasiti. Ima nade. Bog je naš Bog živih, barem dušu možeš spasiti, tijelo ionako ne vrijedi mnogo. Evo ti kapelice Gospe od Zdravlja, pa joj pohiti! Još možeš hodati. Bit će Gospa vesela kad te vidi, kad joj dušu svoju otvoriš. Ona ti može dušu izliječiti, da opet budeš sretan. Ako se ispovjediš i primiš bolesničko pomazanje, možeš još uvijek biti zdrav. Samo ako imaš duboku vjeru i želju za ozdravljenjem. Isus je pitao čovjeka koji je 30 godina bolovao: Želiš li ozdraviti? Hoću! Onda uzmi postelju svoju i hodaj! Isus je svojim učenicima, a preko njih svećenicima, naredio neka na bolesnike polažu ruke pa će ozdravljati. Najvažnije je pri tom da imaju čvrstu vjeru.
- Posjetit ću svećenika i zatražiti bolesničko pomazanje. Molit ću Gospu od Zdravlja, neka me pogleda i moli svoga sina Isusa da mi pomogne. No, ako me i ne ozdravi, bit ću radostan da će mi duša biti čista, a ja miran i zadovoljan. Svojim si me riječima toliko oraspoložila da mi nestaje depresije, pa već sada vjerujem da će mi Gospa pomoći.

Ana VRCEK

Sigetska Bezgrešna

U Zagrebu je, u crkvi sv. Križa, 8. prosinca provincijal fra Ž. Železnak blagoslovio novi kip Bezgrešne, zaštitnice Franjevačkog reda. Zalaganjem fra J. Korena, kip je izradio akad. kipar Dragutin Šantek iz Beča. Visok je 270 cm, a prikazuje Mariju u vanjskoj i unutarnjoj ljetpoti, svu sabranu i usmjerenu prema vlastitom srcu u kojem boravi Svesilni. Njzino lice, oboren pogled i odjeća očituju da je sva u Gospodinu, a blago raširene ruke pokazuju njezinu predanost Bogu i otvorenost za vjernike. Za tu prigodu tiskana je i njezina sličica s posvetnom molitvom. (OFPČM)

Duhovne vježbe

Od 17. do 19. ožujka duhovne vježbe *Dodite k Josipu* u domu duhovnih vježbi u Lovranu drži fra Leopold Grčar, duhovnik i ispovjednik u slovenskom Gospinu svetištu na Brezju. Prijave do 1. ožujka od 10 do 17 sati na (091) 559-24-22. (IJ)

Potvrđen za predstojnika HMI

Na sjednici 12. prosinca u Zagrebu Stručni kolegij Hrvatskoga mariološkog instituta (HMI) izabrao je i predložio biskupa V. Košića za predstojnika HMI. Na tu službu njega je potvrdilo Fakultetsko vijeće Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 20. prosinca, a očekuje se da će ga imenovati i dekan. (IKA)

Novi diplomanti

U prigodi Dana sustavnog studija duhovnosti, kod Majke Božje Remetske u Zagrebu 14. prosinca promaknuto je četvero novih diplomanata. (IKA)

Jubilej posvete crkve

U prigodi 50. obljetnice posvećenja nove župne crkve Gospe od Karmela

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

u Zagvozdu je 21. prosinca održan koncert duhovnih pjesama, a sutradan je svečano misno slavlje predvodio A. Rako. (IKA)

Jubilej "Zvona Delorite"

Za Božić je izišao 50., jubilarni broj *Zvona Delorite*, glasila župe Uznesenja Marijina u Kuni na poluostrvu Pelješcu, koji već 17. godinu izlazi povremeno i povezuje župljane te širi slavu Gospe Delorite, koje se svetište ondje nalazi. Svečano je predstavljen u crkvi Gospe Delorite 5. siječnja 2014. nakon misnog slavlja. Prvi broj pojavio se za Božić g. 1996. pod imenom *Cvjetić Delorite*, a uredila ga je skupina franjevačkih trećoredaca koja i danas nosi glavni teret oko toga. List se danas može naći i na stranicama www.ofm-sv-jeronim.hr. Čestitamo i želimo još mnogo brojeva i jubileja!

Izložba sakralnih slika

U samostanu sv. Franje u Puli otvorena je 28. prosinca 2013. izložba slika sakralnog sadržaja slikarice Davorke Tenčić Radočaj. Među izlošcima ima i nekoliko marijanskih motiva. Budući da je povod tome proglašenje svetim pape Ivana Pavla II., izložba će ostati otvorena sve do 15. travnja 2014. i može se posjetiti subotom i nedjeljom te po dogovoru.

Biskup u Mariji Zvijezdi

Biskup F. Komarica gostovao je 1. siječnja 25. put u trapističkoj crkvi Marija Zvijezda u Banjoj Luci. Kao dar vjernicima župe, ali i cijele biskupije,

biskup je sa sobom donio kopiju slike *Majke svih naroda*, koje je štovanje počelo u Nizozemskoj i proširilo se u mnoge zemlje. (KT)

Kod Gospe Brze pomoći

Pod geslom *Kršćanska obitelj moli, čuva vjeru i živi radost!* proslavljena je u slavonskobrodskom svetištu Gospe Brze pomoći 8. siječnja blagdan Naslovnice i glavni hodočasnički dan. Glavno slavlje predvodio je nadb. Đ. Hranić, a slavljeno je još šest misnih slavlja. Pod geslom *Pogled svoj podignite!* održan je 12. siječnja, poslije večernje mise, kod Gospe brze Pomoći glazbeno-meditativni program od duhovnih pjesama i prigodnih meditacija. (IKA)

Duhovna obnova za mladiće

U Karmelu u Remetama od 10. do 12. siječnja održana je duhovna obnova za mladiće pod geslom *Potrebni su jaki prijatelji Božji da podrže slabe*, a vodio ju je o. B. Žebić. (IKA)

Kontrolna točka za Marijanski hodočasnički put ispred ulaza u crkvu na Medvednici - Sljemenu
(foto: I. Munjko)

Jubilej zbora

Zbor mladih zagrebačke župe u Španskom *Maranatha* u povodu 20 godina postojanja upriličio je 12. siječnja 10. tradicionalni božićni koncert. (GK)

Marijanski hodočasnički putovi

Marijanski hodočasnički putovi s centrom u Mariji Bistrici nastali su kao posljedica potrebe mnogih hodočasnika, zbog same želje za upoznavanjem različitih kulturno-turističkih mjesta s vjerskom ponudom.

Marijanski hodočasnički putovi povezuju slovenska i hrvatska svetišta te su dio međunarodnoga hodočasničkog puta:

Czestochowa - Levoča - Mariazell - Graz - Mureck - Ptujaska Gora - Marija Bistrica.

Osim Međunarodnoga marijanskoga hodočasničkog puta prema Mariji Bistrici, postoji "mreža" hodočasničkih putova kao

što su: Krapinski hodočasnički putovi, Ivanečki Romarski put, Bistrički hodočasnički put, s Pješačkom obilaznicom "Za dušu i tijelo", Stepinčev hodočasnički put te Krašički hodočasnički putovi. Postoji ideja da se u budućnosti umreže u Marijanski hodočasnički put, sva marijanska svetišta u Hrvatskoj. (Ignac MUNJKO)

Kontrolna točka Marijanskoga hodočasničkog puta između XIII. i XIV. postaje na bistričkoj Kalvariji
(foto: I. Munjko)

Da bi karizme donosile plodove,
moraju biti u - optjecaju.
Ljubav je pravilo koje ne poznaje
- iznimku.

Upravo mi je potreban čovjek:
Sokrate, siđi, upali svoju
svijeću i - nađi mi ga.

Tko vlastitu snagu ne upotrijebi
za suzdržljivost, isišu mu je
poroci pretvarajući ga u skelet.

Ljubav je kraljeznica i krvotok
svijeta, a jer je invalidna i
nemoćna - svijet se nagnuo -
svršetku.

Pitanje: ima li u svakoj izraženoj
sućuti bar malko - boli?

Postoje "siromašni bogataši" s
bogatstvom u stisnutoj šaci,
kao i "bogati siromasi" s pet
lipa u otvorenoj ruci.

Nemaš ama baš ništa za čovjeka
u nevolji? Imaš: ovlaženo oko,
blag osmijeh, stisak ruke -
nevoljnik će biti hrabriji.

Bol lomljenja između zakona i
prekršaja liječi se opredjelje-
njem za - zakon.

Čemu si se svjesno kroz život
naginjao, tu ćeš pasti i - ostati
ležati.

Biti kršćanin ne znači klatarati se
po kršćanskom kolodvoru,
nego se smjestiti na kršćanske
tračnice i - krenuti.

Hrabrost je oduprijeti se
samoubojstvu, jer ono je -
kukavičluk.

Prije nego se konačno odlučiš za
brak, srce poslušni, a razum
"čuj i počuj"!

Kozmetička sredstva pokrivaju,
ali i otkrivaju.

Stanko RADIĆ

- Koji je apostol nosio najveću kapu?
- Onaj koji je imao najveću glavu!

NOVO RADNO MJESTO

Traži muškarac novo radno mjesto.

Službenik ga pita:

- Koliko ste dugo bili na svome posljednjemu radnom mjestu?
- Punih 18 godina!
- Zašto ste ga napustili?
- Bio sam pomilovan!

OTKUP ZLATA

Nakon što je čuo da zvoni, Mujo otvori i pita:

- Izvolite, što želite?
- Čuli smo da imate zlata?
- Koliko biste htjeli?
- Koliko god imate, može 100 kg?
- Imam, ako hoćete, čak 110 kg?
- Može, samo dajte!
- Fato, zlato moje, došli su po tebe! - zvao je Mujo.

"MARIJA", VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE - BIBLIOGRAFIJA (1963.-2012.)

- Precizno obrađena bibliografija 50 godišta časopisa "Marija" (1963.-2012.), od broja 1 do 549, kronološki poredani članci, stvarno kazalo i po abecednom redu autori s kazalom njihovih priloga na 623 stranice - 200 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

Petar Lubina - VODIČ MARIJANSKOM

HRVATSKOM - Nakon uvoda općenito o svetištima i hodočašćima, na 280 str. tekstem i slikama u boji pisac nas vodi kroz 107 marijanskih svetišta ne samo diljem Hrvatske nego i drugim krajevima gdje žive Hrvati, s nadnevcima glavnijih slavlja u njima, a na kraju donosi ukratko obrađene marijanske svetkovine, blagdane i spomen-dane s kalendarom marijanskih slavlja u hrvatskim marijanskim svetištima - 140 kn. -

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

Fra Mario JURIŠIĆ - RIM - HRVATSKI

TRAGOV - Crkve, neki važni podaci o papama, znameniti Hrvati u Rimu, sveci, blaženici i slugе Božje, rimske građevine, trgovi, ceste i ulice, muzeji, knjižnice i druge kulturne ustanove, hrvatske institucije, zanimljivosti, okolica Rima... - 296 str., 50 kn. -

Narudžbe: Fra Mario Jurišić, 21334 Zaostrag, tel. (021) 629-200.

S. Marija od Presv. Srca - VJEČNOST LJUBAVI - Treća knjiga autobiografske

proze - To su svojevrsni odjeci, objašnjenja i tumačenja autoričina pjesništva i znanstvenih prinosa s područja teologije, filozofije i filologije, a dragocjeni su svojom humanošću i etičnošću, općeljudskom, otmovin-skom i vjerničkom zauzetošću, otvorenošću prema svijetu kojem se obraćaju.

Doznajemo okolnosti u kojima su nastale neke pjesme, poeme, spjevovi i druga djela, osobe komu ih je posvetila... -

Narudžbe: Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1A, 21000 Split, www. e-symposion.net

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za domilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibočić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

N. N., Split: Gospi od Zdravlja zahvaljujem za sve milosti i preporučujem zdravlje duše i tijela sebe i svoje obitelji, osobito djece, uz dar; - **Kristina Huljev, Primošten:** Gospi od Loreta zahvaljujem na svim milostima i njoj preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Zdenka Segarić, Ist:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Andela Kos, Lepoglava:** Dobra Majko, hvala ti na svim milostima! Čuvaj i brani moju obitelj, uz dar; - **Terezija Jadreško, Metković:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Božica Žgela, Appenzal:** Dobroj Majci zahvaljujem na njezinoj dobroti i njoj u ruke stavljam sebe i svoje poslanje, uz dar; - **Gordana Nazor, Sumpetar:** Gospe draga, na svemu ti hvala! Bajl i dalje nada mnom i svim mojim, uz dar; - **Obitelj Štefice Perić, Novi Mikanovci:** Zahvaljujemo Majci Božjoj na svim milostima i dalje se stavljam pod njezinu zaštitu, uz dar; - **Seka Grnječ, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i njoj preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ljiljana iz Knina:** Gospe moja, zahvaljujem ti na svim milostima i molim da tvoja dobrota i zagovor sv. Ante budu i dalje u životu moje obitelji. Posebno te molim za moju sestru Tatjanu, da joj daš zdravlje i snagu da izvede na put kćer Marinu, da budeš uz nju u sve dane, uz dar; - **A. M. Pavetić, Chicago:** Majko Božja, zahvaljujem ti na svim milostima i pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Gordana Nazor, Sumpetar:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i njoj preporučujem sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Marija Rakuljić, Krilo:** Dobra Majko, zahvaljujem ti na svim milostima i preporučujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Marija Sovulj, Kučiće:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Čuvaj i brani mene i moju obitelj, uz dar; - **Ljubica Stipanović, Split:** Srce Isusovo i Marijino, zahvaljujem vam na primljenim milostima, posvećujem vam svoju obitelj i stavljam je pod vašu zaštitu, uz dar; - **Ana Zovko, Metković:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Svrni svoje blage oči na mene i moje najmilije, uz dar; - **Mandica Volarević, Metković:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Alojzije Bulko, Tribunj:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Ivka Stojanov, Drage:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i njoj preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Ana Prša, Sesvete:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Mate Martincich, Cres:** Gospe draga, hvala ti na svemu! Vodi i čuvaj mene i sve moje, uz dar; - **Šime i Danka Marinović, Nin:** Gospi dragoj zahvaljujemo na svim milostima i preporučujemo sebe i svoju obitelj, osobito unučad, uz dar; - **Andelko Šestić, Tučepe:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim dobrima i preporučujem svoju obitelj, posebno djecu, uz dar; - **Anica Grbić, Vetovo:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

Spomen na naše drage pokojne
MARTU, ANTU, JOZU, NEDU I MARIJU EREŠ

Mjesto cvijeća na grobove, šaljemo dar za "Mariju".
Udijeli im, Gospodine, život vječni!

Nevenka i Aleksa s obitelji

1. veljače navršava se 14 godina otkako se Gospodinu preselila naša draga majka, svekrva, baka i prabaka

MARIJA MILARDOVIĆ

Hvala za svaku dobru riječ, za svaki pripremljen zalogaj, za svaku neprosavanu noć, za svaku kapljicu znoj, za svaki žulj... iščekujemo ponovni susret pred licem Očevim.

Sinovi Ivan, Ante, Stipe, Mate i Branko te kćeri Nada i Jasna s obiteljima
(Dar za "Mariju")

18. veljače navršile su se četiri godine otkako je u Gospodinu usnula naša draga

JANJIA KOSOR

Dok zahvaljujemo Gospodaru života što smo te imali, preporučujemo te Božjoj dobroti, da u blaženstvu njegova doma budeš jaka i vječno mlada!

Suprug Ante, sin Hrvoje s obitelji, kćeri Anamarija i Katarina
(Dar za "Mariju")

U spomen

†MILE TOMLJENIĆ

(20. veljače 2008. - 20. veljače 2014.)

Po Božjem milosrđu žudimo i vjerujemo da je tvoja duša u blizini Mira, Svjetlosti i Ljubavi. Tu našu žudnju svaki dan potvrđujemo svojim žarkim molitvama.

Tvoji najmiliji
(Dar za "Mariju")

26. veljače navršilo se 13 godina otkako je u vječnost prešao naš dragi

ŽELJKO LJUBIĆ

Zahvaljujemo Gospodinu što nam te dao. Vjerujemo da si u 28. godini dozreo za susret s Njime, jer te nebeska Majka vodila. Neka ti Gospodin bude milosrdan i dobrostiv! Da ponovnog susreta pred licem Očevim, tvoji:

Majka Mara, otac Mirko, brat Stipe i sestra Ines s obitelji
(Dar za "Mariju")

U spomen na dragu majku, baku, punicu i svekrvu

†KATU RADIĆ

Prošla je tužna godišnjica od tvoje prerane smrti, kad si mlada napustila svoju djecu i preselila se Gospodinu.

Počivaj u ljubavi Božjoj!

U srcu te nose i za te mole tvoja djeca Josip, Ljubica i Ante, unučad i prauučad, zet Frane i nevjesta Marija
(Dar za "Mariju")

Sjećanje na obljetnicu smrti dragih roditelja

PERE ŠOKČEVIĆA (†22. veljače 1995.)

i **MANDE ŠOKČEVIĆ** (†31. svibnja 1998.)

Vjerujemo da ste u Božjoj blizini i da za nas molite, a i mi molimo Oca Nebeskoga da se proslavi njegova dobrota.

Sinovi i kćeri s obiteljima
(Dar za "Mariju")

**Darovali su i tako omogućili i siromašnjima prima-
ti "Mariju":** Luca Mrdalj, Čavle; **Rajka Džanko,**
Čakovec; **Marija Kuštelega,** Ivanec; **Ivan Milas,**
Opatovac; **Ante Jakir,** Baška Voda; **Željko Ereš,**
Metković; **Senka Meić,** Metković; **Ana Borić,**
Dubočac; **Dragica Buljubašić,** Split; **Pava Projić,**
Košute; **Nevenka Pintarić,** Čakovec; **Dušan
Bračić,** Šibenik; **Jasna i Nikola Kuzmičić,** Zastrazišće;
Župni ured, Božava; **Pera Norac Kljajo,** Otok;
Dragica Sadlo, Slavonski Brod; **Mira Tamburović,**
Makarska; **Kata Stojanović,** Cerna; **Neda Gujinović,**
Metković; **Stanislava Grgić,** Rijeka; **Šima Džimbeg,**
Otok; **Josip Rajčić,** Split; **Vinka Čagalj,** Zagvozda;
Blaženka Vidulić, Mali Lošinj; **Julija Strinavić,** Staro
Petrovo Selo; **Stjepan Cikač,** Koprivnica; **Andelka
Ivišić,** Košute; **Ivo Jelčić,** Krvavac; **Ivan Mrakovčić,**
Rijeka; **Ivka Šurjan,** Rijeka; **Štefica Bedeković,** Kloštar
Ivanić; **Vera Slunjski,** Radovan; **Jure Nikšić,** Široka
Kula; **Aleksandar Petroci,** Zagreb; **Neda Barčot,**
Vela Luka; **Milka Talaja,** Makarska; **Marija Batinović,**
Ploče; **Ante Staničić,** Baška Voda; **Eva Bastijanić,**
Biograd n/moru; **Dragica Radić,** Baška Voda; **Pero
Vidović,** Orebić; **Nelica Validžić,** Strizivojna; **Branko
Grobenski,** Koprivnica; **Marina Radoš Kristić,**
Dubrovnik; **Manda Valentić,** Starl Miklanović; **Anka
Brkljačić,** Metković; **Maja Meštrović,** Kuna; **Slavka
Petrić,** Dubrovnik; **Darija Vuković,** Bajcinje; **Nevenka
Žižić,** Otok; **Malgorzata Brigić,** Tučepi; **Slavica
Mihaljković,** Mačkovec; **Marija Zabica,** Velika Luka;
Ivo Dreno, Knin; **Snježana Lipić,** Donji Mihaljevec;
Arsenija Kroatofil, Hrvatski Leskovac; **Ljubica Mandić,**
Rešetari; **Anica Samaržija,** Koprivnica; **Dobriča Libe
Jurišić,** Baška Voda; **Draga Zovko,** Stari Miklanović;
Andelka Gašparov, Podravske Sesvete; **Marija
Jadreško,** Metković; **Marija Hrabrić,** Baška;
Dubravka Pavišić Strache, Zagreb; **Marija Zalokar,**
Zagreb; **Sani Dužević,** Split; **Anka Majić,** Vojnić;
Ružica Fran, Jastrebarsko; **Lole Vuletić,** Dobranje;
Katarina Sekso, Šibenik; **Eva Zubović,** Zadar; **Manda
Jemrić,** Cerna; **Ante Škovrlj,** Split; **Zorka Jurica,**
Kruševo; **Josipa Brnin,** Ist; **Janja Jakšić,** Crna; **Anica
Marić,** Tordinci; **Branko Klarić,** Vараždin; **Francica
Miloš,** Poreč; **Zorica Šepec,** Zagreb; **Jadranka
Marić,** Zagreb; **Anka Dabo,** Novalja; **Matlida
Justament,** Zagreb; **Vera Grahovec,** Mačkovec;
Ira Radić, Sumartin.

MARIJA SVIMA OBILO PLATILA!

Pretplatnici iz Bola na Braču preporučuju sebe i svoje obitelji kao i svoje mile i drage Gospi, da ih i nadalje čuva i brani, uz dar za širenje "Marije"; - **Iva Rončević ž. Marijeva, Staševića:** Nebeskoj Majci preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Katarina Veseli, Slavonski Brod:** Majci Božjoj preporučujem se za pomoć u liječenju vida, uz dar; - **Julijana Barbir ž. Stipina, Staševića:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ruža Budiša, Mississauga:** Nebeska Majko, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Dragica Šunjić ž. Jurina, Staševića:** Gospe moja, tebi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Fanka Krulić, Francuska:** Preporučujem Nebeskoj Majci sebe i sve svoje, uz dar; - **Vesna Dropulić Budina, Staševića:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Karlo Jurić, Železniki:** Majci Nebeskoj Mariji pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Dragica Horvat, Sesvete:** Nebeskoj Majci izručujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Mira Marević ž. Jozina, Staševića:** Gospe moja, tebi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ivanka Gunjača, Zagreb:** Majko Marijo, u tvoje ruke stavljam sve svoje molitve i želje, uz dar; - **Tina Dropulić Matina, Staševića:** Gospe moja, tebi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ana Stipanović, Ingotstadt:** Majko Marijo, preporučujem ti sebe i svoju djecu, da nas čuvaš od zla, i posebno molim za nedavno preminula supruga Nediljka, da ga predaš Isusu u kojega je vjerovao, uz dar; - **Dragica Jolić, Zagreb:** Nebeska Majko, tebi izručujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Andela Dropulić Nedina, Staševića:** Preporučujem Dobroj Majci zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Marica Vlašić, Vela Luka:** Majko Marijo, tebi povjeravam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Zdenka Kovač, Tršće:** Preporučujem Gospi od Zdravlja sebe i svoju obitelj, osobito sina, da nas čuva od svakog zla i bolesti, uz dar; - **Ljilja Marević Natkova, Staševića:** Gospi preporučujem zdravlje duše i tijela, svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Dragutin Matijašić, Zagreb:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Milena Dropulić Brankova, Staševića:** Preporučujem Nebeskoj Majci zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Zlatica Zardalić, Osijek:** Majci Božjoj povjeravam sebe i svoje mile i drage, da nas čuva, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Josip Gamulin Bepica (†28. XI. 2013. u 86. g. - Jelsa); - **Zvonko Dražina** (†30. XI. 2013. u 59. g. - Pristeg); - **Slavka Vrdoljak**, majka fra Jozina, fra Trvrkova i č. s. Margarete (†5. XII. 2013. u 99. g. - Srđevići, Bila); - **O. Anđelko Badurina**, TOR (†14. XII. 2013. u 79. g. - Odra, Zagreb); - **Rozalija Vrbanec**, majka pok. fra Josipa (†15. XII. 2013. u 86. g. - Mačkovec); - **Petar Grbavac** (†17. XII. 2013. - Proložac); - **Anda Žižić**, majka č. s. Elvire (†20. XII. 2012. u 86. g. - Otok); - **Bože Boško Ivišić**, brat don Mladenov (†21. XII. 2013. - Košute); - **Marija Dukić r. Mateljan**, sestra č. s. Zvezdane (†21. XII. 2013. - Košute); - **O. Stojan Zrno**, OFM (†21. XII. 2013. u 64. g. - Zagreb-Tomislavgrad); - **Ana Džaja**, majka don Matkova (†23. XII. 2013. - Medov Dolac); - **Ana Marija Periša**, nećakinja fra Antina Brankova (†24. XII. 2013. u 26. g. - Krković, Piramatovci); - **Č. s. Tekla Bajić**, SM (†25. XII. 2013. u 89. g. - Split); - **Ante Dinko Franetović** (†25. XII. 2013. u 80. g. - Hvar); - **Don Franko Franetović** (†26. XII. 2013. u 93. g. - Stari Grad); - **Preč. Željko Slonjšak** (†27. XII. 2013. u 78. g. - Rijeka-Repušnica); - **Margareta Petrić ud. Marina** (†28. XII. 2013. u 101. g. - Velo Grablje); - **O. Franjo Čalaga**, OFM (†29. XII. 2013. u 86. g. - Kreševo); - **Jerko Ćurković**, otac fra Željkov (†30. XII. 2013. - Sinj); - **Mandica Petrić** (†30. XII. 2013. u 95. g. - Selca-Hvar); - **Jelica Dujmović r. Kovačević** (†1. I. 2014. u 85. g. - Hvar); - **Ivo Šeputić** (†2. I. 2014. u 59. g. - Hvar-Gdinj); - **Č. s. Franka Čalić**, SMI (†2. I. 2014. u 93. g. - Vitez); - **Ivo Stazić** (+3. I. 2014. - Okučani, Visoka Greda); - **Č. s. Paulina Filipović**, SSF (†4. I. 2014. u 79. g. - Zagreb-Kloštar Ivnić); - **Č. s. Julita Oršolić**, SK (+4. I. 2014. u 75. g. - Augsburg-Slavonski Brod); - **Juraj Zanimović** (†5. I. 2014. u 83. g. - Zastrazišće); - **Mate Milatić** (†6. I. 2014. u 26. g. - Svirče); - **O. Pero Rastočić**, OFM (†7. I. 2014. u 62. g. - Igrane-Makarska); - **Anica Rogina**, majka svećenika Zvonimira i Darka (†10. I. 2014. - Zlatar); - **Juraj Petrić** (†10. I. 2014. u 91. g. - Velo Grablje); - **Ivan Tudor Đive** (†10. I. 2014. u 87. g. - Hvar); - **Josip Pavlović**, otac svećenika Tomislava (†11. I. 2014. u 79. g. - Veliki Grđevac); - **Ivan Jurišić** (†12. I. 2014. u 91. g. - Postira); - **Duje Krolo** (†12. I. 2014. - Split-Gizdavac); - **Č. s. Adeodata Živković**, SNG (†13. I. 2014. u 72. g. - Zagreb); - **Marija Matković** (†14. I. 2014. - Kamenmost); - **Ivan Jerkan**, brat fra Nediljkov (†14. I. 2014. - Hrvace); - **Č. s. Marija Jela Elek**, SM (†16. I. 2014. u 88. g. - Split); - **Ivan Šimun Vlahović** (†18. I. 2014. u 86. g. - Postira).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

Radost Evanđelja (Urednik)	41
Vjera i djelatna ljubav (Papa Franjo)	44
U službi Isusove veličine (I. Bodrožić)	46
Pun svijet je boja lažljivih (S. Jerčić)	48
Korijen Djevice Marije (M. Crvenka)	50
Gospa dira srca (J. Kamenko)	51
Marija u Starom zavjetu (M. Parlov)	52
Konrad Saksonski o Djevici Mariji (dar-ko)	54
Prikazanje s Marijom (M. Babić)	56
Daj mu neka živi (D. De Micheli Vitturi)	58
Gospa Lurdska i hrvatski pjesnik Milan Pavelić (H. Mihanović-Salopek)	60
Obitelj - izvorište života i ljubavi (N. Andrić-Novinc)	62
Vjeruj u to! (R. T)	64
Marija uz Isusa (A. B. Periša)	66
Pred izazovima seksualne revolucije (S. Dragun)	68
Žrtvovala je i bila žrtvovana (S. Marija)	72

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 20. SIJEČNJA 2014.

čiovo

Gospa od Mlijeka

Na sjevernoj obali otoka Čiova, tristotinjak metara istočno od mosta koji spaja otok s trogirskom gradskom jezgrom, odmah preko puta koji krivulja kraj mora, nalazi se crkva *Gospa od Mlijeka*. Nazivaju je još i *Gospom kraj mora*, odnosno *od kraj mora*, a zvali su je i kapelom *Marijina Očišćenja*. Odigrala je važnu ulogu u povijesti Trogira. Crkva *Gospa od Mlijeka* jednobrodna je kamena građevina trokutasta zabata sa zvonikom na preslicu za jedno zvono, pjevalištem nad ulazom i malom četvrtastom apsidom bačvasta svoda, što je stariji dio crkve predromaničkog stila. Njoj je dograđen prednji veći i viši dio jednostavna pročelja, pa je tako nekadašnja kapela zapravo današnji oltarni prostor. Stručnjaci drže da je sagrađena u 9. st., a predaja veli da je nadograđena u 13. st. na spomen pobjede Trogirana nad Splićanima g. 1243. u Kaštelanskom zaljevu. Neki misle da je to primjerak starokršćanske crkve proširene u ranomu srednjem vijeku, u kojoj su niz stoljeća slavljene mise zahvalnice na Tusti četvrtak na spomen spomenute pobjede. Puk još uvijek drži da su tu dvije crkve - *Gospa od Mlijeka* i *Gospa kraj mora*. U starije doba o njoj su vodili skrb pustinjaci, a nakon što je produžena htjeli su je preuzeti franjevci trećoredci. Oni su od Plemićkog vijeća

g. 1549. dobili dopuštenje za dogradnju samostana kraj nje, ali je to spriječila Kongregacija građana.

Po svojoj arhitekturi, crkva daje naslutiti da spada u starohrvatski ili predromanički stil. U više je navrata povećavana i popravljana, a nakon II. svjetskog rata bila je dosta zapuštena. Na njezinu izvanjskom dijelu i krovuštu poduzet je g. 1997. obnoviteljski pot-hvat, a nakon toga uslijedio je iznutra te je g. 1999. završen. U apside se, na glavnom oltaru, nalazio lijep gotički poliptih, razdijeljen u pet polja (147 x 126 cm). Tempera je to na drvu, djelo domaćih majstora iz 15. st., vjerojatno Dujma Vuškovića. U središnjem je polju, najširem, *Gospa od Mlijeka*, bl. Djevica koja hrani malog Isusa, a u poljima sa strane različiti su sveci. Danas se čuva u Zbirci sakralne umjetnosti katedrale sv. Lovre. Na blagdan Svijećnice g. 2003. župnik fra Ante Budimir blagoslovio je novi Gospin kip, koji se od g. 2008. nosi u procesiji oko crkve na taj blagdan.

Crkva je imala različita dobra i svoju bratovštinu sa statutom, a oko nje pokapani su njezini bratimi. U 17. st. bila je posvećena Marijinu očišćenju i Gospinu Uznesenju. Onamo su navraćali brojni molitelji, posebno mlade majke. Molile su da mogu imati dovoljno mlijeka za novorođene, a donosile su Gospi i zavjetne darove. Trogirani hrvatsko-dalmatinsko-slavonski ban i vesprimski biskup Petar Berislavić (+1520.) u toj crkvi slavio je svoju mladu misu. Glavno je slavlje kod Gospe od Mlijeka na blagdan Svijećnice.

NASLOVNA SLIKA: *Gospa od Mlijeka* sa svecima (zbirka trogirске stolnice)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Gospe od Mlijeka na otoku Čiovo

